Tisza-Tájt

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 85. szám. Nagy-Várad. Vasárnap, 1913. április 13.

Bomladozó erkölcsök

A látszólagos jólét, müveltség, vagyonosodás terjedése közepette a gondolkodó elmék és elfogulatlanul itélők egy hajdan nagyratörő társadalom szomoru elhanyatlását veszik észre. A férfias jellem és vasakarat a mult emlékeiben él csupán. A mozgató erő ma a pénz és élvezetvágy, mig a közöny a közügyek iránt általános jelenség. A bünesetek száma rohamosan nő, a fiatalokra esvén a bünösök nagy része. Terjed az iszákosság. Szinház és irodalom müveltséget terjesztő tüzhely helyett mételyterjesztő mocsárrá válik igen sok elmében. A gyermektelenség tovább harapózik, a materialista tanokat szabadon hirdetik, a mindent tagadó kétely és pesszimisla világnézlet emberroncsokat nevelve.

Valóságos átokként sulyosodik reánk a társadalmi betegségek sokasága, az iszákosság, ebből kifolyólag az öröklődő elmebaj, tüdővész és görvélykór. A fiatal nemzedéket megrontá a ponográfia, a mely alattomosan átlépi házunk küszöbét és letelepszik tüzhelyeink mellé. Vagy nem átok-e az egygyermekrendszer, a materialista felfogás, mely mindennek a forrását az anyagban keresi, csupán érzékeinek él, kinevetve az áldozatkészséget, a hazafiságot, tagadja az erélyt és magát az Istent is.

Bizonyára nem alaptalan az aggodalom, mely ezek láttára a jobb lelkekben él s a csüggedés közepette csak az ad erőt, ha visszatekintünk nemzetünk történelmi multjára. Mennyi erőnek, mennyi ruganyosságnak kell lenni a magyarban, hogy ennyi mérhetlen csapással dacolva, leveretve, megalázva ujra és ujra talpra tudott állani, küzdve edződött, ha bilincseiben is, de izmosodott, a földet turva is müvelődött s diadalmaskodni tudott ármányos, erős ellenségein. Nem lehet, hogy végleg kiapadt volna a forrása ennyi erénynek. Nem lehet, hogy az idegenből ideplántált méreg meghódoljunk. Nem lehet, hogy erőnket összeszedve, vissza ne tudjuk verni azt a támadást, a melyet egy idegen, a magyar természettel merőben ellentétes szellem intéz ellenünk. De elbizakodnunk nem szabad, látva a káros irányzat terjedését, fogjunk fegyvert mig nem késő. Nézzünk szembe a támadó ellenséggel, vizsgáljuk meg a bajt, melyet leküzdenünk kell. Legyőzött csak az, a ki elhagyja a csatateret és gyáván, meghunyászkodva leteszi a fegyvert.

Az utolsó ötven esztendő alatt nemzet alig ment át olyan rohamos átalakuláson, mint a magyar. A beözönlő nyugati müveltséggel együtt azonban egy idegen szellem is beférkőzött. Kialakult egy osztály, melyet nem hevitenek a régi elvek és amely uj életfelfogást, uj szokásokat emelt uralomra. Lázas tülekedés és a földi javakért lekicsinylése minden tekintélynek, ez lett a gyakorlat. A rendőri statisztika ijesztő módon mutatja be a degenerált, erkölcsileg gyenge, ifju nemzedék korai elzüllésének emelkedő számát.

A hivalkodó fényüzés irigységet kelt. Az igények fokozódása és a munkabérek emelkedése nem szüntette meg a munkás elégületlenségét. A szocialista sajtó terjeszti és ébren tartja a véleményt, hogy nincs igazság, az erköles csak mese, a becsület előitélet. Hajdan a vallás tanitása s a hit megnyugtatta a felzaklatott kedélyt és megacélozta az akaraterőt. Ma kockára van téve mindez, mert hit nélkül olyan az ember, mint a szomorufüz viharverte ága.

Nap-nap után találkozunk földhözragadt lelkekkel, akiknek egész gondolatvilága az élvezetszomj pillanatnyi csillapitására irányult. A csillagfény elhomályosul a tömegek lelkében. Nem egyesek, de az ország legfontosabb érdeke követeli, hogy megtanitsuk ezeket a tévelygőket a sötétségből feltekinteni az égre, ahonnan évezredek óta jött a vigasztalás.

A hitélet fejlesztése, az erkölcsi érzés megerősitése — mondja Lavalle — az egyedüli mód a lelkek békessé változtatására. Ez a francia iró a modern társadalmi bajokért a demokráciát okolja, mely korlátolt elmékkel, azok durva kifejezéseivel, brutális mozdulataival átalakitja a finomabb társadalmat. Vagy a részegségnek egy neme ez, amelyet a testben az alkohel, a lélekben a pornografia teremt meg? Franciaország példája mutatja, hová jut egy nemzet, mely maga felett urrá engedi lenni ezt a veszedelmes irányzatot. Ha keresztény és magyar akar maradni nemzetünk, körömszakadtáig kell küzdenünk a betolakodott idegen szellem és világfelfogás ellen, amely ha általánossá válik, több kárt tesz nemzetünkben, mint hajdan a tatár és a török.

Az a nem nagy csoport, mely a felvilágosodottság cégére alatt dörög a militárizmus ellen, szitja az osztályharcot. Nem a nemzet érdeke,

SZEPESSÉGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalnemüek, Schroll-féle schiffonok
URI, NÖI és GYERMEK FEHÉRNEMÜEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐK
CZILLÉR IMRE
NAGYÁRUHÁZÁBAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZÁM.

az egyén érdekeinek a kielégitése a fő. A nyugtalanság és elégületlenség beteges tünete uralkodik közöttünk. Leküzdhetjük ennek a veszedelmes következményeit, ha egybekapcsoljuk a szociális munkát a hitélet erősbitésével és ehez erősitésképpen a magyar ismét hozzáfordul az ő régi hazafias erényeihez.

A béke felé.

Nikita királysértésnek veszi ugyan a 20 milliós gyanusitást — és dacára a szerb csapatok elvonulásának — megint ostromolja Szkutarit, de végre mégis csak beadja a derekát, ha egy ideig még legénykedik is. A tegnapi hivatalos orosz kommüniké után nincs kétség benne, hogy Szerbia is, Montenegró is megadják magukat. Egy kicsit azonban morognak még. Ezt nem lehet nekik megtiltani, nem is lehet tőlük rossz néven venni.

*

A háboruról szóló tudósitásaink a következők:

Nagyköveti értekezlet.

London, április 12.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a nagykövetek reuniójának tegnapi ülése körülbelül két óra hosszat tartott és azután a *jövő csütörtökig* elnapolta magát. A tegnapi ülés főként a balkáni szövetségesekhez intézett jegyzékkel foglalkozott és megállapitotta, hogy valamennyi kormány helyeselte a nagykövetek által előkészitett jegyzék hangját. A hatalmak balkáni képviselői már megkapták a jegyzék szövegét és várják az utasitást a jegyzék átnyujtására.

Mit mond a külügyminiszter lapja.

Bécs, április 12.

A Fremdenblatt mai száma jelenti: Az orosz kormánynak a Szkutari-kérdésben elfoglalt magatartása tárgyában ma közzétett nyilatkozata e kérdésben immár kétséget nem enged. Világosan kitünik abból, hogy Oroszország Szkutari kérdésében nemcsak elvben ragaszkodik ahhoz az álláspontho, amelyhez a többi hatalmak, hanem feltétlenül szükségesnek tartja azokat az intézkedéseket, amelyek megtétettek, hogy Montenegró ellentállását megtörjék. Jelentékeny dolgot látunk abban, hogy az orosz kormány nyilatkozata határozottan a nemzetiségi elv alapján álló és Szkutari tisztán albán jellegét hangoztató okokra támaszkodik, melyek részünkre kezdettől fogva irányadók voltak Szkutarinak az autonóm Albániához való tartozása tekintetében s ilyképpen az a tendenciózus föltevés, hogy az európai akciónak Montenegróval szemben szlávellenes jellege volna, elesik. Nem titkoljuk, hogy daeára a Szkutari-kérdésben történt ezen haladásnak, az még nincsen teljesen tisztázva, másrészt azonban a felhozott és nézetünk szerint bizonyitó erejü bizonyiték az európai politika tettereje és egyetértése mellett erősiti azt a reményt, hogy ama nagy áldozatok után, melyeket ugy Ausztria-Magyarország, mint Oroszország is meghoztak az albán kérdésnek egyetértésben való rendezése érdekében, a kérdés meg fogja találni az előre megállapitott megoldást és a rendezés utjában nem következnek be oly meglepetések, aminőkkel jóakaratunk e válság folyamán oly gyakran kénytelen volt találkozni.

A szövetségesek egymás ellen.

Konstántinápoly, ápr. 12.

Itteni diplomáciai körök azt a hirt kapták, hogy Szerbia és Görögország már megkötötték a szövetséget Bulgária ellen. Görögország és Bulgária között a viszony minden külső korrektség ellenére erősen kiélesedett. Arra a hirre, hogy a bulgár kormány csapatokat küldött Macedóniába, hogy ottani érdekeit megvédelmezze, Görögország is hasonló katonai intézkedéseket tett. Különösen a bulgár háborus pártra haragszanak és ezt okolják, hogy a bulgár kormány nem akarja betartani régebbi igéreteit. A szövetség jövőjét itt nagyon bizonytalannak tartják.

Nikita sértve érzi magát.

Bécs, ápr. 12.

A montenegrói kormány tegnap este hatodfél órakor a következő hivatalos jelentést adta ki:

Külföldi lapok ama hirei, hogy Montenegró hajlandónak nyilatkozik arra, hogy husz millió frankért Szkutariról lemondjon, rosszakaratu koholmány. *Nagy sértés volna* a montenegrói népre nézve és megbecstelenités a Szkutari előtt elesett ezer meg ezer hősre nézve, ha Montenegró pénzbeli kárpótlást fogadna el oly követelésért, amely Montenegróra nézve életföltétel. Épp oly hamisak azok a hirek is, amelyek a király állitólagos lemondásáról szólnak. Miklós királyt soha sem szerették országában jobban, mint most. Ez a hir bizonyos külföldi lapok kampányára vezetendő vissza, amelynek az a célja, hogy a királynak és a dinasztiának állását az or-

KATÓ.

Hét esztendős szöszke kis leány. Aranyos fürtei göndörödve omolnak vállaira s életpiros orcáján mindig kedves mosoly játszik. Tiszta kék szeme mindig mintha a messzeségbe tekintene s a szelid sugár oly mélyről — talán ici-pici szivéből — siet a világba. Most fehér szobácskájában borzas bábuival mulatoz. Csak az imént jött haza az iskolából s még uzsonnája is sértetlenül van meg. Sőt épen azzal a szándékkal tartotta meg a kalácsot és körtét, hogy majd kedves cselédeit, bábuit megvendégeli belőle.

Az emberkéz faragta kis emberkék szép sorban lépkednek elő a „sifonérból." A szőke Mici fehér, svájci himzésü s a barna Ica vörös voál ruhácskában. Ők ketten testvérek s a baba mamácskának huncut kis leányai. Szeleburdi, bohó fruskák örökké mosolygó orcával, örökké csintalan kedvvel. Van is a mamácskának elég baja velük. Most is hamisan villan össze tekintetük és szinte hahotázva nevetnek valami százesztendős bohóságon, tréfán.

Egy pillanatra komolyodnak el, mikor a mamácska szigoru, de jóságos arcát észreveszik, de azután annál jobban kitör a jókedvük, ahogy Jancsi, a huszárfőhadnagy s közös udvarlójuk megjelen. Hancuzva suttogják egymásnak észrevételeiket: ni, milyen gacsos a lába, hogy keresztbe áll a szeme; csákójáról a gombot elvitte az ellenség ágyuja; csupa ételfolt az attilája; szárig sáros a csizmája . . . ki tudja hol lumpolt az éjszaka? . . . Mikor pedig hozzájuk jön s ostoba, üres fecsegéseivel akarja untatni őket, bizony Ica meg Mici nem hagyják magukat s évődve ugratják a bárgyu lovagot.

Puha, rojtos fotelekbe ülteti őket Katóka — az az ügyetlen huszár nem tud mit tenni a csákójával — s beszélget hozzájuk. Előbb a baba mamácskával — szakasztott az a selymes haj, az a szelid szem, mosolygós arc, mint a Katóé, aztán sorba mindegyikkel. Ica kissé kócos, fésülködnie kell. Mici üljön ildomosabban; hát ez a haszontalan Jancsi mit csinált a ruhájával? (Ica és Mici csöndesen összenevetnek) persze ilyenek a fiuk, nem győzni őket ruhával, mindennel, végre is hálátlanok s kinevetik a dorgáló urnőt. Ej, ej! A ragyogó nap pedig egy fényes sugarát beküldi a kis szobába a csoport közé s aranyos csillogásával derüt, szépséget hint el mindenre . . .

Egyszer csak nyilik az ajtó s a szobaleány jelenti:

— A Guszti urfi keresi Katókát. Bejöhet kisasszonykám?

— Engedje be! — s otthagyja bábuit. Az asztalhoz megy, féllábával egy székre térdel, a másikkal lassan hintáz, két kezével pedig a szék karjára könyököl s várva néz az ajtó felé.

— Szabad? — s egy fekete buksi gyerekfő bujik be, utána feleletet se várva az egész gyerek. Csinos matróz-ruhája illik neki s hátán táskája mutatja, hogy az iskolából jön.

— Tán be voltunk zárva Gusztika? — gunyolódik a leány.

— Hogy is ne! Hanem mi másodikosok már tizenegyig vagyunk iskolában! Ugy bizony!

— Jövőre én is másodikos leszek ám!

— Én meg harmadikos!

— Igen, ha meg nem bukik!

— Én megbukni?! — méltatlankodik. Én, aki ugy olvasok, mint a vizfolyás, ugy ismerem a térképet, mint a tenyeremet? Én, aki ilyent rajzolok! — s táskájából kivette könyvét és motozni kezdett a lapjai között.

Kató melléje huzódott, hogy láthassa mit rajzolt a fiu. Azonban meg nem állhatta, hogy észrevételt ne tegyen a könyv maszatos lapjaira nézve:

— Szép kis könyve van magának!

A fiu azonban oda se figyelt és nagysokára huzott elő egy darabka papirost s

E hó végéig rendkivüli leszállitott árak! Elegáns kostümök 25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K tól, szövet- és gyapju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet- és gyapju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kitünő aljak szövetből 7 K 50 f. től, vászonból 5 K-tól. **Gyermekruhák ugyszintén**

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:
HEVESI „Párisi divatáruházában"
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

országban aláássa. Szkutari kérdése nem a dinasztia presztizsének, hanem a montenegrói nemzet fönnállásának kérdése.

Szkutarit megint bombázzák.

Kattaró, április 12.

Szkutarit tegnap bombázták. Cetinjéből hivatalosan jelentik, hogy a város ostromát folytatják.

A szerbek nem vesznek részt.

Belgrád, ápr. 12.

A szerb kormány elrendelte, hogy szerb részről szüntessék meg a Szkutari ellen való ostromot. A hadvezetőség táviratozott a szkutari szerb csapatok parancsnokának, Bojovics tábornoknak, hogy a bombázást szüntesse meg.

Belgrád, április 12.

Szkutari kérdése Szerbiára nézve el van intézve. A Szkutari előtt lévő szerb csapatok visszaszállitását már megkezdték. A város bombázása néhány nap óta szünetel és *lehetetlen, hogy a szerb tüzérség elvonulása után a montenegróiak az ostromot egyáltalában ujra megkezdhessék.* Itt egészen bizonyosra veszik, hogy Miklós király az Anglia és Olaszország által tett *kártérítési ajánlatot el fogja fogadni.* Politikai körökben az előzetes békeokiratot legkésőbb jövő hét közepén alá fogják irni.

Munkapárt Kovács Gyula kerületében. *Gyomáról* jelentik: Tegnap nagy érdeklődés mellett megalakult itt a nemzeti munkapárt, amelynek elnökévé *Debreczeny* Endre földbirtokost választották meg. Alelnökök dr Chrisztián Kálmán ügyvéd, Fazekas Zsigmond ref. kántor és Lautner Adolf nyug. tanitó lett. A párt a megüresedett gyomai kerületben jelöltet fog állitani.

A tejcsarnok r.-t. és a város.

A miniszter nem hagyta jóvá a szerződést.

Amikor látták, hogy Nagyvárad városa komolyan hozzálát a városi tejközpont felállitásához, a nagyváradi tejcsarnok részvénytársaság félvén az erősebb konkurrenciától, ajánlatot tett Nagyvárad városának, hogy vegye át tőle az egész üzletet: a tejszerződéseket, a vevőket, az egész berendezést.

Ajánlatot is terjesztett be a részvénytársaság, amelyben kimutatja, hogy mennyi tej mily összegért van szerződésben eladva.

A városi tanács ezeket az adatokat olyan kedvezőknek találta, hogy az ajánlatot elfogadásra terjesztette elő s Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága azt el is fogadta.

Mikor azonban a városi tanács át akarta venni a szerződéseket, kitünt, hogy a részvénytársaság által előzetesen bemutatott adatok nem felelnek meg a valóságnak s ha a város belemenne ebbe az üzletbe, az rá nézve nem előnyös, hanem rendkivül hátrányos lenne, mert naponkint mintegy 80 korona deficitet okozna, ahelyett, hogy hasznot hozna a városnak. Igy a szerződést sem irta alá a városi tanács.

Emlitettük annak idején, hogy a Tejcsarnok részvénytársaság nem hogy beismerte volna a hibát, hanem még perrel fenyegetődzött, ha a város nem veszi át tőlük a megegyezzés szerinti feltételekkel a napi tejmennyiséget. A tanács azonban nem ijedt meg a fenyegetéstől, hanem a törvényhatóság határozatát, kellő felvilágositás mellett, felterjesztette a miniszterhez. Azonkivül a városi ügyész és dr Dőri Ferenc megfelebbezték a közgyülés határozatát.

A minisztertől tegnap megérkezett a döntés ebben a kellemetlen ügyben s a részvénytársaság és a törvényhatóságban ülő protektorai most már fenyegetődzhetnek, mert a miniszter nem hagyta jóvá a közgyülés határozatát s legfeljebb ujra kezdhetik az egyezkedést, ha ugyan a város szóba áll még egyszer a részvénytársasággal.

A miniszter leiratában kijelenti, hogy a részvénytársaság és a város között létrejött megegyezésre vonatkozó közgyülési határozatot, mivel a költségvetésben elő nem forduló terhes szerződés kötésével jár, feloldotta s utasitja a város közönségét, hogy alábbiak figyelembe vételével uj határozatot hozzon.

A miniszter indokolása a következő:

A város közönségének határozata ugyanis azokon a számitásokon nyugszik, melyek a részvénytársaság ajánlatát támogató kimutatások alapján tétettek meg.

E kimutatások adatai pedig a város kárára lényegesen eltérnek az idézett közgyülési határozat folytán a nevezett részvénytársaság által felhivásra bemutatott s a részványtársaság vevőit részletesen feltüntető jegyzékben foglalt adatoktól.

Az ajánlathoz csatolt általános kimutatásban ugyanis a 28 fillérrel értékesithető napi tejmennyiség több mint 2600 literben, a 24 fiilérrel értékesithető tejmennyiség pedig megközelitőleg 920 literben van kimutatva, mig ezzel szemben az utóbb kimutatott részletes jegyzék adataiból az tünik ki, hogy 28 fillérrel csak 1383 liter, 24 fillérrel pedig 2022 liter tej értékesithető.

E lényeges eltérés következtében pedig kérdésessé vált az, vajjon a város részére biztositani kivánt üzleti előnyök arányban

---

azon néhány otromba vonással „rajzolt" képpel.

— No találja ki mi ez? — s kicsi, husos kezével eltakarta az irást a rajz alatt.

— Teve? — kérdezte a leány.

— Annak pupja van,

— Ennek is van. Zsiráf?

— Annak hosszu a nyaka.

— Ezé se rövid. Talán tehén?

— Annak szarva van.

— Hát ez mi itten?

— A fülei.

— Akkor kis csacsi!

— Ujjé! hogy eltalálta. Bizony csacsi, de még sem az.

— Hát mi?

Guszti elvette a kezét a maszatos rajz alól s Kató csak nehezen tudta kibetüzni az idétlen krix-kraxokat.

— Iván! . . . Jaj de huncut maga — kiáltott fel — adja nekem ezt a képet.

— Mit ad érte?

— Hát mit akar?

A gyerek körül nézett s csak ugy találomra szólt:

— Egy babát.

— Minek az magának?

— Akkor azt a kék szallagot.

— Az kell a Mici hajába.

— Hát pusziljon meg!

A leány puha kacsójával jól arcul csapta a szemtelen fickót.

— Itt van. Hanem fogja a körtét.

A fiu — hogy-hogy nem — elfeledte a csattanó pofot s orcáján az látszott, hogy meg van elégedve a vásárral. Kevéskét beszélgettek még, majszolta Guszti a körtét, Kató a kalácsot s mikor harangoztak, a Guszti szaladva indult haza.

Aznap is, mint mindig, délután négy órakor jöttek ki az iskolából a gyerekek. Előbb a fiuk, azután a leányok. Amazok nagy zajjal, robajjal özönlöttek szét az utcákon, elől a Gusztival. A korához képest megtermett s eleven fiu bátorságosan boxolta oldalba egy-egy osztálytársát s azok szónélkül, de kissé gyülölködve néztek utána.

Csak egy szende és kissé nagyfejü fiucska maradt el a többitől s a kapuban várta meg a leányokat, a Katót. Szépen kézenfogta s ugy indultak haza. Lassu, tipegő lépéssel, csendesen beszélgetve. Néhányszor csengett ki a Kató hangja s kacagása a fiu szelid szavai mellett.

Régen jóbarátok — már amennyiben „rég"-ről lehet beszélni. Mikor ugyanis két évvel ezelőtt Katóék a faluba költöztek, közvetlenül a fiu szüleinek háza mellett telepedtek le. Igy Kató őt ismerte meg legelőször és sokszor játszottak együtt. A fiu akkor már, bár még nem járt iskolába, szépen irt (Kató gondolta ezt igy) és mikor a kert homokjában naponkint megépitette Katónak a tündérkirályi kastélyt, irni tanitgatta a leányt valami tört ágacskával.

Lassan elérkeznek Katóék házához s a fiu tovább akar menni.

— Gyere be Iván — hivja a leány s a fiu enged a hivásnak. Apró-cseprő dolgokról beszélgetnek, mig Kató előveszi a rajzot, amit Gusztitól vett délelőtt s mutatja Ivánnak.

Az végig néz a nevén, az ábrázolaton s nagy, gyerekes szégyenében egész a füléig elvörösödik

— Ki adta ezt? — kérdi.

— Guszti.

— Az a füstös cigány, — durván kapta ki a leány kezéből a papirt s apró izekre tépte.

Kató megütközve s valami féltékeny bosszus haraggal nézett rá.

— Miért tépted össze? — kérdi.

— Azért! — felelt daccal a fiu.

— Pedig ép olyan volt mint te! — szólt most már indulatosan a leány.

Iván a tépett papirost csomóba gyürte s odadobta a lány arcának. Zizegve hullott az

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és virágmagvak

hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban

Mezey János és Tsa cégnél Nagyvárad, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok.

Telefon 249.

állanak-e majd a határozat által biztositott ráfizetés anyagi terhével. Ezek következtében tehát módot kell nyujtani arra, hogy a város közönsége az ügyet a fentiek figyelembe vételével ujból megfontolhassa.

Mint halljuk, a tanács hajlandó a részvénytársasággal ujabb tárgyalásba bocsájtkozni, de természetesen nem olyan féltételekkel, mint a multkor.

NÉMETH ISTVÁN
lesz a pénzügyigazgató.

A Papp Miklós halálával megüresedett nagyváradi pénzügyigazgatói állás pár nap mulva be lesz töltve. A kinevezés iránt szükséges intézkedéseket már foganatositották is ugy, hogy most már csak a király aláirása hiányzik a kinevezési okmányról.

A pénzügyigazgatói állás körül nagy küzdelem fejlődött ki. Az a hir volt első izben elterjedve, hogy a váradi igazgatói helyet ismét román emberrel töltik be. Ez a hir nem talált valami kedves fogadtatásra, ezért csakhamar el is ejtették. Sokan *Németh* István jelenlegi pénzügyigazgató II-ik helyettes személye mellett foglaltak állást. Németh István hosszu szolgálatával, eddigi szorgalmas hivatalos müködésével megszerezte az érdemeket arra, hogy a nagyváradi igazgatóság élére kerüljön.

A pénzügyminiszter a megüresedett igazgatói hely ideiglenes betöltésére *Eisenhorch* Ulrich segesvári pénzügyigazgatót bizta meg. Ezzel a megbizatással elintézettnek is tekintették legalább az igazgatói kérdés dolgát is. Az a hir volt elterjedve ugyanis, hogy a miniszter Eisenhorch Ulrichot fogja kinevezetni.

Ez a hir nagyon rövid ideig tartotta magát. *Teleszky* János pénzügyminiszter tényleg fel is ajánlotta a helyettesnek az igazgatói állást. Eisenhorch azonban kijelentette, hogy ő erre a nagy munkára nem vállalkozhatik. Segesvárról, ahol mint pénzügyigazgató müködött betegsége miatt szabadságra ment. Még fel sem épült teljesen, mikor felajánlotta miniszter a nagyváradi igazgatóságot. Mikor a helyettesitést elfogadta, egyáltalán nem gondolt arra, hogy ő lesz kinevezve igazgatónak. Eisenhorch betegségére való tekintettel tudatta is a miniszterrel, hogy nem fogadja el a diszes állást.

A miniszteriumban erre elejtették ezt a kombinációt. *Németh* István személyét választották ki. Teleszky János pénzügyminiszter tegnap táviratot intézett *Miskolczy* Ferenc főispánhoz. E táviratban *arra nézve kérdezte meg Teleszky a főispánt, hogy nincs-e észrevétele Németh István kineveztetésére nézve.*

Miskolczy Ferenc főispán a táviratra azonnal megadta a választ. A főispán válaszában kijelentette, hogy nem *csak észrevétele nincs, de óhajtja is a kinevezést.*

Németh István jelenleg mind másod pénzügyigazgató helyettes müködött itt. Hivatalos állása pénzügyi tanácsos.

Miskolczy Ferenc főispán véleménye után a miniszteriumban elkészitik a szükséges iratokat és felterjesztik a király elé azokat.

Az ellenzék választójogi-bizottsága. A szövetkezett ellenzék választójogi-bizottsága ma délelőtt 11 órakor a néppárt helyiségében ülést tartott gróf *Apponyi* Albert elnöklésével. A bizottság, minthogy időközben a helyzet megváltozott az által, hogy a képviselőház a kormány javaslatát elfogadta, szükségesnek látja, hogy az albizottsági választójogi elaborátumokat a helyzethez képest átalakitsa. A mai ülésen ezt beszélték meg.

A nőegylet sétahangversenye.

A régi jó idők jutnak eszünkbe, amikor Bachó István volt a harminchetesek karmestere s amikor a klasszikus szimfónikus zenének már volt közönsége Nagyváradon, mikor a vasárnapi sétahangversenyeken, a Fekete Sas ócska termében együtt volt a város intelligenciája és tanult és élvezett. Azóta sokat változott a világ. Bachó távozásával a katonazenekar szinvonala hihetetlen mélyre sülyedt, a közönség pedig elszokott a komoly zenétől.

Most, hogy a székesfejérvári honvédzenekar idekerült, egy hatalmas, fejlődő várost talált itt, amely azonban zenei kultura tekintetében alatta áll a jobbfajta német falvaknak is, hogy a mi nemzetiségi városkáinkról ne is beszéljünk. Igy azután érthető, hogy mikor a honvédzenekar jótékony célra, nevetségesen csekély belépti dij mellett, a legnépszerübb egyletünk, a Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet javára hangversenyt ad olyan müsorral, amelyre máshol verekednének a jegyekért, nálunk ásitó üres sorok fogadják. A hivatalos körök, a notabilitások, akiknek vezetniök kellene a közönséget, csekély kivétellel távol maradnak, a szellemi és vagyoni arisztokrácia távollétével tündököl, még a nőegylet tagjai is aránylag kis számban vannak jelen.

Ne csüggedjen azért a derék honvédzenekar és kitünő karmestere Fricsaj Richard. Kultiválatlan, vad és giz-gazzal telt, de azért alapjában véve termékeny itt számára a talaj, csak sok fáradsággal, sok türelemmel meg kell müvelnie. Annál nagyobb örömére fog szolgálni az elért eredmény. Mi vele leszünk a munkában s egy ma még kicsiny, de lelkes csapat, mi még hisszük, hogy lelket lehet önteni ebbe a közönségbe, amely most még nem tudja értékelni, hogy micsoda szerencse reá nézve egy ilyen zenekar; mikor a müncheniek zenekarát hallgattuk, szivesen fizettünk ezerhatszáz koronát egyetlen fellépésükért? Nos hát a honvédzenekartól, ha a mostani szinvonalát megtartja, ugyanazt hallhatjuk, csak egy árnyalattal gyengébb kiadásban. Ugyebár a zenekedvelő nagy költséggel felutazik a fővárosba a filharmonikusok egy-egy hangversenyére? A honvédzenekar olyan magas szinvonalon álló szimfoniai zenekar, hogy az esetleges különbség bizony nem éri meg az utiköltséget. Minden egyes szólam pompás erőkkel van képviselve, a szólisták valóságos müvészek, az összjáték pompás, a fegyelem kifogástalan. Az előadásba annyi finomságot s ha kell annyi erőt tudnak önteni, hogy a legnagyobb mértékben elragadják az ahhoz értőt.

Mendelssohn Ruy Blas nyitányát tökéletesebb előadásban elképzelni sem tudjuk. Schubert H moll szimfómiáját nem régen hallottuk Budapesten a filharmonikusoktól. A szimfóniai irodalom ezen egyik leggyönyörübb alkotásának szépségeit teljes mértékben kifejezésre juttatták a derék honvé-

---

szét, mielőtt még a leányt érte volna s a fiu szó nélkül távozott a leány szobájából, a házból.

A megszégyenités durva erővel vágott bele érintetlen lelkének elevenébe s attól a naptól kezdve kerülte Katót. Az iskolából jövet messze előre futott, ne hogy találkozzék a lánnyal s ha házuk előtt kellett elmennie, inkább került két utcát is.

Egyszer azonban szembejött véle az utcán s barna Rek kutyája bundájába kapaszkodott. Mikor meglátta Katót, szép csendes komolysággal átment a másik oldalra, utána a kocsi s a Rek.

Kató erősen nézett át hozzá, de Iván nem figyelt oda és mereven nézett előre, majd kutyáját simogatta meg.

Hirtelen két kar ölelte át hátulról s a Kató a fiu vállára hajolva, hizelkedő hangon kérdezte:

— Haragszol rám?
— Haragudni nem szabad.
— Akkor gyere át hozzánk.
— Minek menjek?
— Hát játszani!
— Játsszál azzal a füstös cigánynyal s faképnél hagyta a leányt. Az még egyszer kiáltott utána:
— Nem jössz át? — s a fiu nem felelt, hanem lassan ment tovább.

Kató szivében heves — bár gyermeki — és bosszura vágyó harag lobbant fel, mint akkor, amikor a fiu összetépte azt a rajzot és pirult orcával ment haza.

A kapuban találkozott „azzal“ a cigány Gusztival, mindjárt meg is kérdezte:

— Miért haragszik magára Iván?
— Tudja Kató, mikor lerajzoltam, akkor vesztünk össze.
— Miért?
— Az a hájfejü elém állitott, hogyan mertem én őt kicsufolni? Ne hencegjek ugy az erőmmel; mert nem ijed ám meg tőlem mindenki! Én meg kaptam magam, ugy a földhöz vágtam, mint a pinty. Hármat is gurult a porban s tudom jól beverte fejét a kövekbe.
— Pfü, maga nagy goromba! Haragszom magára, ne is jöjjön hozzám többet — becsapta a fiu orra előtt a kaputot . . .

Másnap a Rek, az okos barna kutya farkesóválva, hizelkedve akart mindenáron kezet csókolni rég nem látott kis urnőjének s mikor kedves, könnyü terhét hátára vette, oly sebes iramban indult el vele, hogy az Iván lelkendezve sem birt vele versenyt szaladni.

Csoor Lajos.

Keztyük tulhalmozott raktár miatt mérsékelt áron árusittatnak el. **Fehér János**
keztyüs és kötszerész üzletében
Női bőrkeztyü 1·20 K-tól, férfi bőrkeztyü 2 K-tól kaphatók.
Saját gyártmányu keztyük tisztitása 16 fillér. Saját gyártmányu keztyük javitása dijtalan. **Bémer-tér** (Telefon 419. sz.)

deink is. Bizet szép Arlesi leány-szvitjében a gyönyörü összjátékon kivül a szólisták tettek ki magukért. A fuvolás és az első klarinétos olyan tisztán s oly tökéletes technikával játszanak, hogy jobbat még nem hallottunk. Az első hegedüs nemcsak a hegedünek, hanem a hárfának is kitünő müvésze (Mosshammer tanitványa). A csellisták s nagybőgősök kifejező és egyöntetü játéka valódi élvezetet nyujt. A rézfuvók tisztán és diszkréten játszanak. Szóval, mind a hatvan ember igen jó a maga mesterségében. A Gluck-féle Ifigénia-nyitány a klasszikus zene egyik gyöngye s az előadás méltó volt a darabhoz. A befejező Liszt-rapszódiában a karmester és zenekar a magyar motivumok iránti helyes érzékéről tett tanuságot.

Fricsaj karmester elsőrendü dirigens. Jó hire után teljes bizalmunkat előlegeztük neki s most mikor komoly munkában láttuk és hallgattuk, kalapot emelünk előtte s minden dicséretre méltónak tartjuk. Mi tudjuk méltatni az ambiciozus karmester nehéz munkáját és tudjuk, hogy az ő tudásától, az ő szakértelmétől és az ő lelki finomságától függ a zenekar szinvonala elsősorban. A zenekar csak tükre a karmester lelkének. Ha Fricsaj Richárd belenéz ebbe a tükörbe, nem csodáljuk, ha a hiuság ördöge szállja meg.

Aki jelen volt a hangversenyen, örülhetett a ritka élvezetnek, aki nem volt ott, azt mi, akik ott voltunk, őszintén sajnáljuk. Hisszük, hogy más alkalommal, aki csak teheti igyekezni fog megszerezni magának azt az élvezetet, amelyet a szép zene nyujt s amelynél tisztábbat, nemesebbet sehol sem találhatunk.

Dr K. J.

A Pozsonyi–Bálint-féle képkiállitás

Ma nyilik meg a megyeház nagytermében két fiatal müvész kiállitása, kik a legfiatalabb festői generációhoz tartoznak.

Az egyik, *Pozsonyi* Jenő nagyváradi fiu, sőt képeinek nagyrésze a „körözsparti Párizs“ egyes részleteit ábrázolja. A premontrei templom pittoreszk tájéka több motivumot is szolgáltatott. Érdekes a többi között a templom és rendház látképe a Szilágyi Dezső-utcán lévő zsidó iskola udvaráról. A kert rácsozatos keritésén át hálás képet nyujt az egész épületcsoport. Pompás szineneket adott a festő egyik körözsparti képén. Rég hangoztatjuk, hogy a Körözsoldal alatt a kanyargó folyó pompás motivumokat szolgáltat. Kevésbé tetszett egy Jókai-utcai részint hihetetlenül kék éjszakájával. Ellenben pompás napsütés ragyog gyomai parasztudvarokat ábrázoló képein. Szép egy sülelmedi tájrészletet ábrázoló pastellje is. Több tátrai pastell és néhány igen élénk és átmenet-nélküli szinekben pompázó csendélet, többnyire virágok élénkitik a sorozatot. A körülbelül 80-ra menő gyüjtemény nagyobbrésze pasztell.

Bálint József, a másik fiatal piktor sárospataki gyerek. Ehhez képest a gyönyörü hegyalja ihleti meg ecsetét. Nagyon eredeti, főleg kolorisztikus szempontból az ujhelyi hegyláncolatot ábrázoló kis kép, valamint a sárospataki várat és a közeli épületet ábrázoló nagyobb vászon, előtérben a Bodroggal. A templom, a kollégium külön-külön is szerepelnek. Nagybányai és nagyenyedei képei kevésbé kötött k le. Adott egy nagyobb Körözs-részletet is, mely a garasoshidról készült, a városháza felé tekint. Néhány figurális kép is szerepel a gyüjteményben: egy önarckép, egy nagyobb és több kisebb genrekép, ez utóbbiak nagyváradi eredetüek. Az összesen 150 képből álló kiállitást ajánljuk a müvészet-szeretők figyelmébe.

N. G.

Elpusztult gyümölcstermés.

Egy éjszaka pusztitása.

Husvétkor könnyü tavaszi kabátokban jártuk a templomokat. A nap tüzesen sütött, az élet mindenütt pompásan kezdte levetni téli pihenő köntösét. Gyönyörü virágbukét volt a hegy, zöld pázsit a határ, a vetés buja, igéretekkel telve boritotta földeinket. És most jött a legszeszélyesebb április. A szokatlan kora tavaszi meleget egyszerre felváltotta a tél fagya. Amitől mindnyájan féltünk, bekövetkezett. A korai meleg napokat csakugyan követte a pusztitó hideg.

A kicsalt virágok, a kerti vetések mind pusztulóban vannak. A tegnap éjjel egész Biharmegye területén oly kemény idő volt, hogy az után csakugyan sirva nézhet a gazda. Tudósitónk mindenünnen szomoru jelentéseket tettek. Péntek délután általános jégeső paskolta végig a lákat és vetéseket. Éjjelre kitisztult az idő és oly hideg következett be, hogy mindenütt elpusztitotta a gyümölcstermést.

Vaskóhn a hegyeket reggelre vastag hóréteg boritotta. Az állóvizet pedig egy centiméter vastag jég fedte. Bél vidékén szintén megfagyott a viz. Tegnapra egyáltalán nem engedett a hideg. Szombaton a déli órákban 7 fok volt a hideg. *Margita* környékén, a sárréti, az élesdi, magyarcsékei, nagyszalontai, belényesi, derecskei stb. járásokban reggelre dér lepett be mindent. A fák virágai elhervadtak, a kerti növények, mintha leforráziák volna, szomoruan mutatták a pusztulás képét.

A vetés, mely már nagyon megérzi a fagyot, szintén sokat szenvedett. A gazdák véleménye szerint a már elvirágzott és a rügyező fák az idén nem hoznak termést. Igy az idei gyümölcstermés nagyon gyenge lesz. A vetés még ki fogja heverni a fagyást.

A nagyváradi hegyen aránylag nem tett nagy kárt a hideg. Bár fagyott ott is és a szőllő már rügyezik. A gazdaközönség nagyon fél tőle, hogy a péntek éjjeli fagy megismétlődik, ami a növényzet teljes pusztulását és a legnagyobb szegénységet jelentené.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKLISZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien I. Biberstr. 127.

Drágaságok az adóhivatalban.

A német világ emlékei.

Verner Kálmán árvaszéki elnök március 17-ik és 20-ik napjain vizsgálatot tartott az adóhivatalban, ahol tudvalevőleg az árvapénzeket is kezelik. A vizsgálat a legrészletesebb dolgokra is kiterjedt, amennyiben az elnök egy hosszu, több évtizedre kiterjedő rendetlenséget akar megszüntetni. Az árvaszéki elnök vizsgálata meghozta a kellő eredményt. Mindjárt az első napon a főkönyvek átvizsgálása alkalmával megállapitotta, hogy azokban több olyan letét van föltüntetve, amelyek létezéséről csak ezek a főkönyvek tanuskodtak, de tulajdonképen senki sem tud róluk. Igy több olyan részvényt is talált, amelyek még mindég az örökhagyó nevén szerepelnek, holott már ki tudja talán az örökös kiskoruak is nagykorra jutottak. Most még azt sem lehet tudni, hogy ezek a részvények kiké ma.

Ugyancsak a letéti főkönyv 35. tétele alatt egy doboz drágaság van nyilvántartva. Verner Kálmán meggyőződött róla, hogy mik vannak ebben a dobozban és hogy szabályszerüen vannak-e kezelve. Ki tudja mikor jutott ez az érték az adóhivatalhoz, akkor még nem volt előirva kezelési mód, bizony a doboz nagyon is könnyedén van kezelve. Igaz, hogy a drágaságok között szerepel egy kulcs is, meg egy elhasznált szivardoboz, de a többi tárgyak értékes dolgok.

Ugyanebben a főkönyvben szerepel egy tétel mint drágaság, de ennek a drágaságnak egy fillér értéke sincs, azért a hivatal évtizedek óta hüségesen kezeli. A legérdekesebb a dologban pedig az, hogy tulajdonképen nem tudják, hogy kiké ezek a tárgyak.

Verner Kálmán most rendeletet adott ki, hogy az adóhivatal a részvények tulajdonosának kikutatása végett tegyen jelentést a megyei árvaszékhez. A drágaságokra vonatkozólag pedig ugy intézkedett az elnök, hogy mivel azok értékét sem ismerik, terjesszék be, hogy az árvaszék hivatalos szakértők utján állapitsa meg az értéket. A drágaságokról jegyzéket fognak vezetni és le fogják a dobozt pecsételni.

A fentieken kivül más szabálytalanságokat is talált az elnök. Vannak kölcsönök, melyeket nem rendeztek, pedig az adósok el is haltak. Ezekre az elnök ugy intézkedett, hogy meghagyta az előadóknak, miszerint a kintlevőségek behajtása iránt rövidesen intézkedjenek.

Ha az elnök vizsgálata alapján észlelt szabálytalanságok, melyek még a régi világból, egy részük a német korszakból szakadtak az árvaszék nyakába, megszünnek, az adóhivatalban végre megkezdhetik a miniszter által 1902-ben megállapitott ügykezelést.

Tavaszi és nyári amerikai cipők a legszebbek Reinnál
Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

Kerner Jenő éjjeli kalandja.

Feljelentette a támadó.

Kellemetlen incidens történt a Szigligeti-szinház karmesterével, *Kerner* Jenővel. A karmesternek Kapucinus-utca 5. szám alatt volt 2 szobás lakása. Mivel azonban olyan körülmények jöttek közbe, hogy a két szobás lakás feleslegessé vált, először a karmester felesége, majd pedig maga a karnagy felmondották a lakást.

Balogh Ármin, akitől a lakást albérletbe vette ki, a felmondást tudomásul vette. A felmondás szeptemberre szólt. De mikor megtudta, hogy a szinészek nem lesznek itt a nyáron, akadékoskodni kezdett.

Kerner azonban ragaszkodott a felmondáshoz, sőt tudomására hozta Baloghnak, hogy el fog már május elsején költözni, mert nem akar tovább itt lakni.

Hova-tovább ugy alakult a helyzet, hogy Kerner menni akart a házból és jelezte Balognak, hogy ő ki fog költözni 11-én este a lakásból. Balogh ezt, amint a lentebbi körülményekből kitünik, tudomásul is vette.

Kerner aztán 11-én este 11 órakor megjelent a lakásban 3 statisztával. Azért ilyen későn, mert csak ekkor szabadulhattak a statiszták a szinházból. T. i. előadás után. A statiszták már csomagolni kezdtek egyetmást, amikor megjelent Balogh és tiltakozni kezdett az elköltözés ellen.

— Nem fogom kiengedni az urat, mert tartozik nekem.

— Mivel tartozom ?

— Májusig ki fogja kifizetni a lakásbért.

— Kérem : mennyi az.

— Hatvan korona.

Kerner kifizette a 60 koronát. Már ekkor tizenkét óra felé járt az idő. Balogh nem nyugodott bele a dologba s más akadályokat igyekezett az elköltözés elé gördíteni.

— A fürdőkádak elromlottak. Ezeket is meg kell fizetnie.

— Miért ? Önök is használták a fürdőszobát. Ezt nem fizetem ki.

Szóból szó jött s Balogh egyszerre nekiugrott Kernernek, torkon ragadta és rázni kezdte.

— Hallja, eresszen el, mert baj lesz. Hogy mer maga megfogni engem ?

S Kerner, hogy megijessze Baloghot, zsebébe nyult és kirántotta revolverét.

— Eresszen el, mert . . . s rászegezte a revolvert.

Balogh elereszte s elkezdett rendőrért kiabálni. Lefutott a földszinti lakásba, ahol *Vadász* József rendőrfelügyelő lakik. Felkiáltott a rendőrtisztet, hogy jöjjön, mert nagy baj van.

A rendőrtiszt elvette Kernertől a revolvert és csendet teremtett a békétlenkedők között.

Balogh aztán feljelentette Kernert életveszélyes fenyegetésért és éjjeli csendháborításért. A kellemetlen incidensnek a bíróság előtt lesz folytatása.

Albánia uj királya.

Bécs, április 12.

Konstantinápolyi hirek szerint Abba basa lépéseket tett, hogy egyik családtagját tegyék meg Albánia királyává. Hir szerint Londonben nem idegenkednek ettől a tervtől.

Zboray Miklós sajtópöre. A szeptember 18-iki zajos képviselőházi ülésen *Beöthy* László kereskedelemügyi minisztert tudvalevően inzultálták. *Lakatos* Sándor hirlapiró *Az Ujság*-ban cikket irt s azt állitotta *Zboray* Miklós képviselőről, hogy a minisztert arculütötte, azután krétafehéren elszaladt. Zboray e miatt sajtópert inditott Lakatos ellen, a pört ma tárgyalta volna a bíróság Mikovich Lajos biró elnöklésével. A tárgyaláson *Lakatos* Sándor kijelentette, hogy a cikket téves információk alapján irta és *bocsánatot kért Zboraytól.* Zboray a bocsánatkéréssel megelégedett, mire a bíróság az eljárást beszüntette.

HUMOR.

*

JÓ SZEME VAN.

A nagysága az uj szakácsnéhoz : Azt hiszem, Julcsa, mi egészen jól ki fogunk jönni egymással. Velem ki lehet jönnie annak, a ki akar.

Julcsa (mély részvéttel) : Tudom, kezeit csókolom, gondoltam is mindjárt, mikor szegény nagyságos urat megláttam . . .

*

A CSALÁD FEJE.

— Tulajdonképpen ugy kellene lennie, hogy minden családnak egy feje legyen.

— Teljesen igazad van.

— No ugy-e ?

— Teljesen igazad van elméletileg s jó volna, ha a gyakorlat is megfelelne ennek az ideális elvnek, mert én éppen most vettem uj tavaszi kalapokat mind a kilenc leányomnak.

*

JO CSELÉD.

— Mondja, Zsuzsi, van valami bizonyitványa az előbbi gazdájától ?

— Van mind a negyvenkilenctől.

*

GONDOS FELESÉG.

Fiatal asszonyka : Édes kis uracskám, mit szeretnél ma vacsorára?

Férj : Mit? Lássuk csak . . . Például nagyon jó volna egy kis rántott borjuszegy. Emlékszem, otthon az édes anyám nagyon jól tudta csinálni.

Az asszonyka : Nagyszerü ! Én is rendkivül szeretem. Mindjárt átmegyek a vendéglőbe és én magam fogom megrendelni.

*

A MILÓI VÉNUSZ.

A férj segit a felesége báli ruháját bekapcsolni s közben mithológiai kérdéseket elevenitenek föl. A feleség elmélkedik :

— Én csak azt nem tudom, hogyan törhetett le a milói Vénusz karja.

— Oh, én el tudom képzelni. Önagysága bálba készült, a férje nem volt otthon, magának kellett felöltöznie s mig a bluza hátán a patent-kapcsokat sajátkezüleg begombolta, ebbe egész nyugodtan beletörhetett a karja szegénynek.

HIREK

Tájékoztató.

Apr. 20. d. u. 5. óra. A Katholikus Kör zárünnepélye a főgimnázium disztermében.

* **Szentségimádás.** Az Oltáregyesület szokásos szentségimádása ma az *olaszi* plébánia templomban lesz. Reggel 7 órakor szentségkitétel, este 6 órakor litánia, szentbeszéd és szentségbetétel lesz.

* **Szent József védünnepe.** Az egyház a mai vasárnap *Szent József pártfogásának* ünnepét üli. A templomokban a rendes időben tartják a szentmisét és a prédikációt. Az ünnep alkalmával az *Urak Kongregációja* közös szentáldozást tart, ugyan csak ma tartják szokásos szentáldozásukat a Kath. Legényegyesület tagjai, akik az ünnepet, a Legényegyesületek védőszentjének ünnepét, közös szentmiseáldozással s ezt megelőzőleg 3 napos szentgyakorlattal ünnepelik.

* **Tanári áthelyezés.** Dr *Sobó* Jenő középiskolai tanárt, aki eddig a nagyváradi tankerületi főigazgatósághoz volt beosztva, a nagyszalontai főgimnáziumhoz helyezték át, s helyére a főigazgatósághoz *Schmollinger* Andor nagyszalontai tanárt rendelték be.

* **Ertekezlet a kereskedelmi és iparkamarában.** A nagyváradi közdrágasági állapotokat a legsötétebb szinben tüntetik fel bizonyos körben s olyan képet adnak arról, mintha egész közgazdasági életünket az összeroppanás fenyegetné. Jóllehet, hogy a mostani pénz- és közgazdasági válság sok kárt tett a nagyváradi és biharmegyei kereskedelem és ipar terén is, azonban szerencsére, a helyzet nem annyira veszedelmes, hogy ilyen tulzott hirekkel még jobban ártsunk közgazdasági egyedeinknek s kárt okozzunk iparunknak és kereskedelmünknek. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara elnöke : dr *Moskovits* József teljesen átértvén a kérdés fontosságát, ma, vasárnap délelőtt 11 órára értekezletet hivott össze a kamara helyiségébe, amelyen a pénzintézetek képviselői és a sajtó munkásai vesznek részt. Az értekezlet célja és tárgya : a Nagyvárad és Biharmegye közgazdasági állapotáról elterjedt tulzott és pesszimisztikus hirekkel szemben a tényleges helyzet megállapitása.

* **Ötezer korona hiány az élesdi adóhivatalban.** Tegnap fejezték be Élesden az adóhivatali vizsgálatot. Ennek során megállapitották, hogy a pénzkezelés körül nagyobb szabálytalanságok is történtek. A hiány megközeliti az 5000 koronát. Ennek legnagyobb részét *Klinger* az öngyilkosság előtti napokon vette ki a pénztárból. A pénzügyigazgatóság már intézkedett az adótárnoki hely ideiglenes betöltése iránt. A hivatal vezetését egyelőre *Bráz* Józsefre bizta.

Legszebb és legdivatosabb női kalapokat
a tavaszi idényre olcsón WEINBERGERNÉ női kalap divattermében
lehet beszerezni. Teleky-u. 5. sz. a Városház mellett.
Alakitások és javitások elfogadtatnak.

* **Régi pénzlelet Réven.** *Pali* Péter révi gazda házat akar épittetni. Tegnap az épület alapját akarták kiásni, mikor a munkások ásója egy csomó pénzbe hatolt. Összefutottak a munkások és kiváncsian kapkodták fel a pénzdarabokat. Összesen 187 darab 1 forintos nagyságu és 170 darab 1 koronás nagyságu ezüst pénzdarabot találtak. A leletet az élesdi főszolgabiró ma fogja beterjeszteni az alispánhoz.

* **A vármegyei napidijasok örőme.** 1911-ben történt, hogy Biharmegye törvényhatósága a napidijasok anyagi helyzetén akart segiteni és részükre évi 400 korona lakbért szavazott meg. A megye határozatát összekapcsolták az 1912. évi költségvetéssel és igy ebben a dologban a vármegye számadásainak felülvizsgálata után hozott határozatot a miniszter 1913. februárban. 1911 szeptembertől kezdve ebben a dologban rengeteg iratváltás és utazás történt, még sem sikerült a minisztert rávenni, hogy a napidijasoknak jóváhagyja a lakbér dolgát. A vármegye azonban ragaszkodott előbbi határozatához és a 400 koronát ujból megszavazta azzal, hogy nem lakbér hanem állandó segély cimén kapják azt a napidijasok. A miniszter ezt a határozatot már helyesnek találta és tegnap leküldte jóváhagyva a vármegye határozatát. A 400 korona 1912 évre visszamenőleg van érvényben. A miniszter határozata nagy örömet keltett a napidijasok körében, akik tényleg rászolgaltak arra, hogy helyzetükön némileg javitsanak.

* **Az „Élet" gárdája Nagyváradon.** A katholikus napi sajtó mind szélesebb teret foglal Nagyváradon és egyre fokozódó erővel szoritja ki a vallásüldöző szabadkőmüves sajtót. Sokan nem tudják azonban, hogy a mily erővel fejlődik és terjeszkedik a katholikus napi sajtó, ugyanolyan szép fellendülés tapasztalható a keresztény szépirodalom terén is. Van kifogástalanul keresztény szellemü előkelő szinvonalon álló szépirodalomi folyóiratunk is, az Élet. Ennek munkatársai közül sikerült a Kath. Körnek közremüködésre megnyerni hármat és pedig dr Halasi Andort, Sik Sándort és Kosztolányi Dezsőt. Ápril 20-án tartja a Katholikus Kör idei előadássorozatának záróünnepélyét, melyen dr *Halasi* Andor a magyar kritikáról tart előadást, *Sik* Sándor verseket, *Kosztolányi* Dezső pedig elbeszélést olvas fel. Lesznek azonfelül ének- és zeneszámok is. Az ünnepélyt a főgimnázium dísztermében délután 5 órakor tartják meg; belépti dij: ülőhely 2 és 1 K, állóhely 60 fillér. A részletes programmot legközelebb közölni fogjuk.

* **A hivatalos lapból.** A nagyváradi királyi főügyész *Szutor* Károly nagyváradi városi rendőrt az aradi törvényszéki fogházhoz fogházőrré nevezte ki.

* **Vay Sarolta grófné halála.** Báden-Bádenből jelentik: *Vay* Sarolta grófné, néhai József királyi herceg főudvarmesterének, Vay András gróf ezredesnek özvegye tegnap hetvenhat éves korában meghalt. Az elhunytat, aki született Beniczky-leány volt, leánya, Sarolta grófnő és fia, Péter gróf gyászolja. Péter gróf martonhegyi prépost és pápai prelátus.

* **Autóvizsgálat.** Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala közhirré teszi, hogy az 570.000—1910. számu belügyminiszteri rendelet 16. §-ának második bekezdésében körülirt automobil ellenőrző szemle folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor a városmajorban fog megtartatni (tüzoltó laktanya). Felhivja tehát a magánhasználatu automobil és motorkerékpár-tulajdonosokat, hogy járműveiket a fent kitüzött időben pontosan hozzák elő. Mely ellenőrző vizsgálaton bárhol otthonos magánerőjárművek is megjelenhetnek. A vizsgálatért 10 korona jár, mely összeg a vizsgálat előtt a rendőrkapitányi hivatal I. emelet 7. számu szobájában előre lefizeteodő.

* **Halálos égés.** Tegnap délelőtt 10 órakor az Aradi-ut 1. szám alatt *Majoros* Mária 24 éves cselédleány egy gyorsforralón vékony terpentint melegitett egy edényben, mellyel a fürdőkádat akarta kitisztitani. A terpentines csupor melegités közben leesett a gyors melegitőről, utána kapott, hogy ez a földre ne essék, azonban oly szerencsétlenül érintette kezével a gyors melegitőt, hogy azt az asztalról magára boritotta, melytől ruhája tüzet fogott. Ruhája teljesen összeégett, mi által életveszélyes sebeket szenvedett. A mentők beszállitották a biharmegyei közkórházba. Életben maradásához nincs remény. A lángokban állott cselédet *Lichstein* Dezsőné meg akarta menteni s tépdeste róla a ruhát, mialatt mindkét kezét sulyosan összeégette. A lángok felcsaptak Lichsteinné hajába is, ugy hogy majdnem ő is áldozata lett a terpentin melegitésének.

* **Föerstel Gertrud kamaraénekesnő a Nagyváradi Katonai Kaszinó-Egylet hangversenyén.** Föerstel Gertrud k. a., a hirneves kamaraénekesnő a napokban rövid ideig Nagyváradon fog tartózkodni. A Katonai Kaszinó-Egylet, hogy a helybeli közönség is részese lehessen Föerstel Gertrud k. a művészetének, ezen alkalmat felhasználta, hogy e 15-én rendezendő hangversenyére a művésznő közremüködését megnyerje. Föerstel Gertrud k. a., aki a nagyváradi helyőrség egyik tisztjének a menyasszonya, készséggel igérte meg közremüködését s igy a jelenlevő közönségnek alkalma nyilik a művésznő páratlan hanganyagát megcsodálni.

* **Stokholmi sikkasztó.** A stockholmi rendőrség távirati értesitése folytán a város területén köröztetni kéri és feltalálás esetén a budapesti konzulnak kiadatni *Johansson* Hedén Károly János nevü adópénztárnokot, aki 13500 korona készpénzt és 5000 korona értékü csekket ellopott és Stokholmból megszökött. Nevezett csak svédül beszél.

* **Gyászrovat.** Tegnap, szombaton délelőtt ment végbe *Fábry* Béla volt honvédapródiskolai növendék temetése a csapatkórházból. A gyászszertartást dr *Kozáry* Gyula hadapródiskolai honvéd plebános végezte. A koszorukkal boritott koporsót a tisztikar és nagyszámu résztvevő közönség kisérte ki a vasutállomáshoz, ahonnét a holttestet Rakamazra szállitották.

Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután néhai *Richter* Gyula nagybáródi postamester temetése. A beszentelést ugy a kórház-utcai gyászháznál, mint a nagyváradi vasuti pályaudvaron, *Mayer* Antal tb. kanonok, József-intézeti alkormányzó végezte. A holttestet Nagybáródra szállitották, ahol ma, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a temetés. A koporsót igen sok szebbnél-szebb koszoru boritotta. — Mindkét diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **A városi tüdőbeteg rendelő intézetnél** *(dispensaire)* március hóban jelentkezett 59 uj beteg. Gondozás alatt állott összesen 58 beteg 162 családtaggal; a rendelések száma 428 volt. Lakásvizsgálatot végzett az intézet 31 esetben. Az uj jelentkezők közül 20 esetben vizsgáltak köpetet. Fertőtlenitést eszközöltek 1 esetben. — Kiszolgáltattak 1161 liter tejet, 105 kg. lisztet, 168 kg. hust, 198 kg. kenyeret, 11 kg. zsirt, 25 kg. cukrot, 19 kg. borsót, 11 kg. lencsét, 15 kg. rizst, 1 kg. kakaót, 3 kg. darát, 5 kg. burgonyát. A kiosztott élelmiszerek értéke 791 korona 80 fillér. Lakás engedélyt adott 5 esetben, tüzifa segélyt 19 esetben, ágysegélyt 1 esetben, ruhamosást végeztetett 1 esetben. Összesen 86 korona 6 fillér értékben. Az összes havi segélyezés értéke 877 korona 86 fillér.

* **A honvéd zenekar** mind jobban és jobban meghóditja Nagyvárad közönségét. A páratlan zenei élvezet óriási vonzerőt gyakorol minden müvelt emberre. A *Royal* kávéházban már napokkal előre foglalnak le helyeket, hogy élvezhessék a zenekar pompás játékát. A zenekart maga a kitünő karmester, *Fricsaj* Richard vezeti. Minden este uj müsorral szerepel a zenekar. A müsor a legváltozatosabb számokból áll s a komoly zene éppen olyan fényesen van képviselve, mint a könnyebb fajta operette-muzsika. A kávéházi e árakban semmi változás nincs.

* **Pályázatok ösztöndijakra.** A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara különféle ösztöndijakra és jutalmakra hirdetett pályázatot. Erre vonatkozólag most a következő értesitést bocsátotta ki: Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a kamara által közreadott pályázatokra vonatkozó kérvények a következő határidőig adandók be és pedig: 1. a m. kir. honvédség 1914. évi lábbeli szállitására a pályázati kérvények 1913 ápril 15-ig, 2. a Nagyváradi kereskedelmi kóroda-egylet 450 K segélydijára pályázati kérvények 1913 ápril 20-ig. 3. Az Erzsébet királyné 2500 K ösztöndijra pályázati kérvények 1913 ápril 30-ig. 4. A 600 K iparos ösztöndijra pályázati kérvények 1913 május 10-ig. 5. A Kereskedelmi alkalmazottak jutalmazására a pályázati kérvények 1913 junius 1-ig. 6. A kamarai terület munkásjutalmára a pályázati kérvények 1913 junius 1-ig. Nagyvárad, 1913 ápril hó 12. A nagyváradi kereskedelmi iparkamara: Dr Moskovits József elnök. Dr Sarkadi Lajos titkár.

* **Szunyogh Szabolcs gyufatartója.** Folyó hó 9-én déli időszakban Esztár község lakó *Szunyogh* Gáspár földbirtokos szobájába besurrant egy 15 évesnek látszó cigánygyerek, mely alkalommal egy 250 korona értékü arany gyufatartót ellopott. A gyufatartó egyik lapján Sz. G. és 5 águ korona van rávésve. A földbirtokos a faluban nyomozott a tolvaj után és megtudta azt, hogy a fiu előbb 10, majd öt koronáért kinálta eladásra az ellopott értékes gyufatartót. Azonban a falubeliek nem vásárolták meg. A fiu azt mondta, hogy majd Nagyváradra viszi, mert ott többet adnak érte. Kéri a rendőrséget, hogy a nagyváradi zálogházakat és ékszerészeket tegyék figyelmessé az arany gyufatartó értékesitésének megakadályozására.

* **A lábrakapott rézgálichamisitások** miatt nálunk is mindinkább tért kezd hóditani a kész permetezőanyagok használata, melyek között a *legjobb* és *legolcsóbb* a Magy. Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) által forgalomba hozott „*Provino*". Nagy előnye, hogy a rézgálic közönbösitve van benne, soha aljat nem képez s igy a permetezés akadálytalanul gyakorolható vele, mig a legtöbb más permetezőanyagnál, de főleg a bordói oldat házi elkészitésénél sok kellemetlenséget okoz.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegeket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javitással együtt *Hatvany* és *Szentmiklósy* szücsök, Nagy Sándor-u. 1.

Április hó 1-től

Kertész S. Sándor női divatáruháza

Kossuth-utcza elején

Telefon 1030.

mélyen leszállitott árban elárusit!

Erre a rossz pénzviszonyok kényszerítik.

Mindenkinek érdeke, hogy ez alkalmat fölhasználja mig a választék nagy

Már raktárra érkeztek a összes **tavaszi** és **nyári** ujdonságok.

Óriási nagy választék van kosztüm ruha-kelmékben, bluz és ruha-selymekben, elsőrendü vászon és asztalnemüekben.

A cég áruraktárában mindig elsőrendü és megbizható árucikkek vannak fölhalmozva.

* **Jótékonycélu magyar állami sorsjáték.** Ő cs. és kirlályi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottojövedéki igazgatóság minden másfél évben jótékonycélu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznu és jótékony célokra forditják. Az utolsó 10 államsorsjáték jövedelméből csaknem 200 különböző közhasznu és jótékonycélu intézmény részesült 10—30 ezer K, sőt az utóbbi sorsjátékoknál már 60 ezer korona segélyben. Ilyenek voltak: a különböző köz- és gyermekkórházak, árva- és szeretetházak, siketnémák és vakok intézetei, népkonyhák, fehérkereszt egyletek, mentők egyesülete, jótékony nőegyletek, különféle segélyző egyletek, szanatériumok, poliklinikai és más hasonló jótékonycélu egyletek és közhasznu intézetek, melyeknek sokszor e jutalékok adták meg az első létalapot. A budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság jelenleg a XXX-ik állami sorsjátékot rendezi 475.000 K készpénz nyereménynyel. A főnyeremény 200.000 K és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhivjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXX-ik jótékonycélu állami sorsjáték támogatására. A huzást visszavonhatatlanul f. é. május hó 15-én a lottójövedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Az emlitett igazgatóság kivánatra bárkinek dijtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét.

Valódi **Amerikai** és **Chassala cipők,** legjobb **Boralino** és **Pichler kalapok**

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

* **Tanitó vagy tanitónő** római katholikus iskolához helyettesnek kerestetik. Értekezhetni Templom-tér 6. szám.

* **Szimfonikus női zenekar** szerez rendkivül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténkint a *Korona-kávéházat* keresi fel. A zenekar kitünő erői: Császári Paula hegedű- és Szegesdi Mariska zongoramüvésznők. Műsoruk elsőrangu számokból áll, naponta változik s mindég családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona kávéházba,* ahol elsőrendü kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár reá. A kávéház jó hirneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi kitünően szervezett női zenekar egyaránt biztositják a *Korona kávéház* számára azt a nagy népszerüséget, amellyel most bir. A zenekar meglepő precizitással adja elő a legujabb operettek népszerü számait, pompás kuplékat és a legszebb népdalokat.

* **Csodaszép** csemegeszőllő! Legnemesebb hazai és tiroli **fajalmák!** — Naponta friss **Carfiol.** Idei **máltai burgonya. Fajnarancsok!** Kitünő fehér és piros **hegyiborok, a legolcsóbb** árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegeüzletében, Körös-utcza. Telefon **448 sz.**

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t."** Szilágyi Dezső-u 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott *Benz* automobil megtekinthető. — A kocsi rendkiviili izléses és elegáns kivitele méltán feltünésre tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg bőtartalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdeklődőknek rendelkezésére áll.

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban Hevesi „Párisi divatáruházában" Nagyvárad, (Zöldfa utca.)

x **Női** finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy boksz félcipő 6 korona, férfi chewrau, vagy boksz cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehérnemüek, uri divatcikkek legolcsóbb bevásárlási forrása *Feketénél, Bémer-téren.* Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

x Kossuth-utca 2. sz. házban **egy emeleti kétszobás lakás** mellékhelyiségekkel f. évi **május 1-re kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **A zeneedvelő közönség** szives figyelmét felhivjuk, Hamza Jenő primás ujonnan szervezett 12 tagu bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességekből összeállitott nagy szinházi vacsora K 1·20, kicsi 80 fillér.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban müködtem. Mély tisztelettel *Braun Margit* Rimanóczy-u. 1.

x **Hipp, Hopp, Hurrá,** megvertem Palikát, mert elfelejtette, hogy a PÁRIZSI BAZÁR a Sas alatt van, a Csipke áruház mellett.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tüzmentes vasajtók, sirkeritések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktüzhelyek. Lev.-lap hivásra azonnal megjelenek.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyü cikkeken,** amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyü áruháza árusit Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

OCCASSIO ELADAS

a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv

kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhivjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9 sz. **Jutányos árak.** Meghivásra azonnal megjelenek.

* **Városunkban egy** mindenek által óhajtott, egy fölötte fontos közérdekü intézmény, a *lakáskiadó vállalat* máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérló urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és igy az joggal fölötte szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdi müködését. *Szacsvay-u. 12. sz. a.* A vállalat, a mely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemü érdekeit szolgálja, felvilágositásokat ad, okmányokat beszerez, közigazatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön dijazás nélkül. — A vállalat az őt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását *személyes közremüködése által is* előmozditja, azokról mindenkinek pontos felvilágositást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer *egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden ujságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni* az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosit; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A *vállalat pártolói* a kiadó lakásokhoz mérten évi dijat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.

x **Csataldzsánál** a bolgárok és törökök harcolnak egymással, Váradon pedig a hölgyek kelnek harcra a nélkülözhetetlen *Mlle Juliette-féle* angol-, francia- és hallcsont nélküli füzőkért, a melyet jutányos árban készit a Szinház-u. 4. sz. alatti füző terem. Állandó nagy raktár füzővédőkben.

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mesés jó **száraz** mosó szappan darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** füszer- és csemege nagyáruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

x **Felhivom** a nagyérdemü hölgyközönség b. figyelmét az ujonnan érkezett tavaszi divatfrizurákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzek alkalmi fésülést, ondulatiót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készitek mindennemü hajmunkát, transzformatiót, illetve parókát is — természethü müvészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel *Schmidt* hölgyfodrász. Telefon 11—98. Rákóczi-ut 5. szám.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyszintén az

„Élet", „Nagyasszonyunk" „Zászlónk" és „Kis Pajtás"-t

a

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

x **Egy leány felvétetik STEPPER cukrászdába.**

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltünik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett.

x **Még is mozog a föld!** Mert minden nap érkezik női kalap divatujdonság *Kohn Eszter* utóda Helén női kalap divatterme, párisi és bécsi modelekkel gazdagitott üzletébe. Átalakitások jutányos árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A *Szigligeti-szinház* szállitója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.

x **Csődtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csődtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésü áruk stb. el lettek szállitva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusitva

x **Párisi ujdonságok** érkeznek minden nap *Ujhelyi Róza* női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár

x **Elsőrendü** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek. a melyekből rendkivül kedvezményes árban készitünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costümök készitését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemü hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyilt RÁCZ és VASS női divatszalonban** készülő eredeti **angol kosztüm** és **fatöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

„PATHÉ“ gramofonok

(tűcserélés nélkül) és legujabb

„PATHÉ“ LEMEZEK

egyedüli raktára

Kalenda János

cégnél, Nagyváradon. Telefon 245.

A „Pathé“ beszélőgépekre felhivjuk a t. közönség figyelmét, melyeknél a folytonos és kellemetlen tűcserélés mellőzve van, amennyiben egy állandó zafir kővel játszanak; a hang visszaadás természetes, a felvételek művésziek és igy felülmulnak minden oly beszélőgépet, a melyek csak tűcseréléssel használhatók. A leghiresebb művészek által énekelt felvételek kaphatók PATHÉ lemezekben áremelés nélkül, u. m. Caruso, Alberti Werner, Slezák, Vogelstrom, továbbá Blaha Lujza és Király Ernőtől, stb. Egyedüli raktár és óriási választék KALENDA JÁNOSNÁL Nagyváradon, a Szt. László-téren.

Ne hagyja magát félrevezetni!

Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3** A n. é. közönség szives tudomására adom hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem, **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garantia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges pártfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

SZINHÁZ

Heti müsor:

Vasárnap d. u.: Kis gróf.
„ este: Arany eső. Operette bemutató.
Hétfő: Aranyeső.
Kedd: Aranyeső.
Szerda: Aranyeső.
Csütörtök d. u.: Bánk bán. ifjusági előadás; este: Aranyeső.
Péntek: Aranyeső.
Szombat: Aranyeső.
Vasárnap d. u.: Éva; este: Aranyeső kisbérlet 24. szám.

Kisgróf. Vasárnap délután a közönség egy kedvenc müsordarabja, a Kisgróf kerül szinre, a cimszerepben *Tompa* Bélával.

Az Aranyeső. Béldy, Mérey és Zerkovitz már országos hirüvé lett *Aranyeső*-je vasárnap este kerül bemutatóra a Szigligeti-szinházban. A premierre nemcsak a szinház készül a legnagyobb ambició és áldozatkészséggel, hanem a közönség is szokatlan érdeklődést tanusit a nagyszabásu operette iránt, amelynek előadása az egész hetet lefoglalja. A bájos melodiákon, rendkivül kecses táncokon kivül szinpadi effektusokban is óriási ez a darab. Hogy egyebet ne emlitsünk, megemlékezünk arról a ragyogó aranyesőről, amely egy elmés készülék segitségével, az előadás folyamán a közönségre hull. Szenzációszámba mehetnek a szereplő művésznők toalettjei is, nemkülönben érdekes, hogy a szinpadon *Bura* Karesi ismert zenekara játszik. A bemutatón *Kassay* Rózsi, hétfőn pedig *Horváth* Mici játsza Gvendolint.

Bánk bán. Csütörtökön délután ifjusági előadást tart a szinház, amely alkalomból Katona Bánk bánja kerül szinre.

IRODALOM

Az Élet c. szépirodalmi képes hetilap ápr. 13.-i száma a szokott érdekes és gazdag tartalommal jelent meg, amelyből kiemeljük Kanizsai Ferenc és Wilde Edvárd észt. iró elbeszéléseit (Bán Aladár) forditásában, azután Török Gyula Zöldköves gyürü c. regény folytatását, Gineverné Győry Ilona és Leidenfrost Gyula cikkeit, Andor József vasárnapi levelét, Szemkő Aladár és Oláh Gábor verseit. Ezenkivül a rendes kritikai és aktuális rovatok, továbbá a bő illusztrációk egészitik ki a kitünően szerkesztett hetilap tartalmát.

A „Vasárnapi Ujság“ április 13-iki száma első helyen Kőnig Gyula halálával foglalkozik, mely a lapnak külön gyásza is. Rados Gusztáv és Schöpflin Aladár irnak cikkeket az elhunyt nagy tudósról. A többi közlemények: eredeti felvételek a görög király temetéséről, képek Szigeti Miklós kiállitásáról, a francia területre tévedt néme léghajóról, kirándulás a Bakonyba, divatképek, a bicskei vasuti katasztrófa, aktuális arcképek. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Berkes Imre novellája, Rédey Tivadar és B. Szász Piroska verse, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Halász Imre cikke a Klapka-légióról s a rendes heti rovatok: Irodalom és müvészet, sakkjáték stb.

SPORT

A vasárnapi football mérkőzések. A NSE házi athlétikai versenye után lesz a NSE — DNySC. keletmagyarországi bajnoki mérkőzés. A vendég debreceni csapat a DMTE feloszlásával kitünő erőkkel gyarapodott s a különben is nagy tréningben levő és jó összjátéku csapat még erősebb összeállitásban fog szerepelni s igy tehát a NSE-el való mérkőzése váratlanul szép küzdelmet fog mutatni. Az NSE ha mult heti formájából, de nem szerencsétlenséggel fog játszani, akkor előreláthatólag minimális különbözettel győztesként fog kikerülni e mérkőzésből. Biró Horváth Ferenc (NAC) lesz s a mérkőzésre az athlétikai versenyre szóló belépőjegy is érvényes. A mérkőzés körülbelül fél 5 órakor kezdődik.

Athletikai verseny. A Nagyváradi Sport Egylet vasárnapi házi versenye előreláthatólag élénk érdeklődés mellett fog lefolyni. A verseny számai: 100 és 220 yardos sikfutás, helyből magasugrásban, magasugrás, diszkoszvetés és sulydobás, távolugrás, gerelyvetésben, kalapácsvetésben igen sokan vesznek részt a versenyekben s mivel a versenyzők formáját nem ismerjük, igy nem tippelünk.

TANÜGY

Magánvizsgálatok az olaszii községi polgári leányiskolában. Akik a nagyváradi olaszii községi polgári leányiskolában folyó év junius hó végén tartandó magánvizsgálatokon akarnak vizsgázni, adják (adja) be május 1-éig alólirt igazgatóhoz magánvizsgálati engedélyt kérő folyamodványaikat, következő okmányokkal fölszerelve:

1. Születési anyakönyvi kivonat;
2. Iskolai bizonyitvány:
3. Községi tartózkodási bizonyitvány.

(Kérvényen 1 koronás bélyeg, mellékleteken 30 filléres bélyeg kötelező.) Nagyváradon, 1913 április 12-én. Özv. Személy Kálmánné.

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

A sápi gyilkosság.

Napról-napra nagyobb érdeklődés kiséri a sápi gyilkosság bünügyének a tárgyalását. Tegnap már zsufolásig megtelt a tárgyaló-terem érdeklődő közönséggel és a jelenlevők kiváncsi figyelemmel hallgatják a tanuk vallomásait. Az első sorban ül *Futó* Mariska, ő áll a közönség érdeklődésének központjában.

A tegnapi tárgyaláson különben folytatták a tanuk kihallgatását. Egész sereg tanu van beidézve, sápi falusi emberek, akik a váróhelyiségeket teljesen megtöltik és izgatottan tárgyalják egymás közt a gyilkos fiuk ügyét. A tanuk nagyrésze a gyilkosság

körülményeire mondja el vallomását. Mentő tanu nem igen akad, majd minden vallomás a vádlottak ügyét neheziti és Tar Sándor nyaka körül mindjobban összeszorul a hurok. A tárgyalás még néhány napig el fog tartani.

NYILTTÉR

FOGAK.

Ép gyökerek bennmaradásával művészikivitelben szájpadlás nélkül is készít **kitünő hirnevü**

Fogtechnica

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

Alapittatott 1861.

Legjobb minőségü

BEL- ÉS KÜLFÖLDI

BÚTOROK

JUTÁNYOS ÁRBAN kaphatók

Állandó zongora raktár

Wallerstein Ferenc utódai

Daniberg és Waldner

bútoráruháza

Zöldfa-u. Telefon 458.

TÁVIRATOK

A pápa állapota.

Róma, április 10.

Bár a pápa állapotában némi rosszabbodás állott be, amennyiben mellhurutja visszatért, mégis aggodalomra nincs ok. Reggel a hőmérséklet jó volt. Az orvosok ma nem teljesitették a pápa ama kivánságát, hogy néhány órát ágyon kivül töltsön.

Róma, április 12.

A 3 olasz püspök látogatása után aggasztó változás állott be a pápa állapotában. Erős köhögési rohamok vették elő. Az askultáció megállapitotta, hogy a brochiák is meg vannak támadva.

Róma, április 12.

A láz hirtelen felszökött 37-ről 38·7 fokra. A pápa erősen hörög. Az orvosok tüdőgyulladástól félnek.

Róma, ápr. 12.

Délig jól érezte magát a pápa. Délután 2 órakor ágyba kellett fektetni. A láz mindjobban fokozódik.

Bécsben nem biznak a békében.

Bécs, április 12.

A külügyminiszteriumban ma oly nyilatkozatot tettek, hogy bár a háborus veszedelem csökkent, még sem lehet ugy reménykedni, mint azt Párisban teszik. A béke ugyan kétségtelen, de a helyzetet roppant megnehezitette az, hogy Szkutarit két nap óta ostromolják. Az sem fedi a valóságot, hogy Szerbia Szkutari alól elvonta volna a csapatokat. Az tény, hogy a nyár folyamán nagyon komoly jegyzékváltások és tárgyalások fogják majd követni egymást.

Meghalt Hagenbeck.

Hamburg, ápr. 12.

Ma meghalt Hagenbeck, a világ legnagyobb állatkertjének tulajdonosa vizi betegségben. Többszörös milliomos volt.

Ötven millió.

Milano, ápr. 12.

Ausztria-Magyarország, Olaszország és Németország megegyeztek abban, hogy Montenegró 50 millió frank hadikárpótlást fog kapni Törökországtól. Sem a Tarabos, sem Medua nem lesz övék. Ellenben jókora darabot kap a szandzsákból.

Betiltott gyülés.

Makó, április 12.

Az itteni köztársasági párt 14-ére gyülést hivott össze, amit a rendőrkapitány nem engedélyezett. Erre a párt elnöke Esperics János körlevélben tudatta a tagokkal, hogy csak jelenjenek meg a gyülésen, melyet az ő lakása udvarán fognak megtartani. A gyülést a rendőrség meg fogja akadályozni.

Pusztit a fagy.

Csongrád, ápr. 13.

Napok óta állandóan hideg, szeles idő van. Éjjelenkint igen nagy a fagy, a mi a gyümölcstermésben sok kárt tesz.

Nagyszombat, ápr. 12.

Az idő itt egész téliesre fordult. Pénteken délután hosszabb ideig havazott, éjjel pedig erős fagy volt, ami a gyümölcsnek, különösen pedig a baracknak nagyon árt.

Szentes, ápr. 12.

Tegnap itt esett az eső, azután a levegő erősen lehült. Az éjjel erős fagy volt, a mi a virágzó gyümölcsfákban nagy kárt okozott.

Regényesarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történeti elbeszélés.

Irta **Dús László.**

(Folytatás.) 38

És a nép mindenütt térdelve zeng:

— Áldott legyen, aki az Ur nevében jön!

VIII. Bonifácz pápa kihajolt gyalloghintójából és megáldotta a térdelő népet mindenütt és mindenfelé.

A menet csakhamar elért Orvietóba.

VIII. Bonifác a városban kiszállott gyaloghintójából és a székesegyházba ment, hogy az Urnak hálát adjon, hogy ezt az utat minden baj és veszedelem nélkül elérhette.

A székesegyház tiszta márványból volt épitve, amelynek oltárképe a Madonna, szüz Mária, mennybemenetelét ábrázolta.

A templom ajtajában az orvietói püspök fogadta őt fényes segédlettel, a nép mindenfelől tolongott Orvietoba és a pápa utját pálmaágakkal szórta be a templom bejáratáig.

A pápa jóságos tekintete, melyben menyei derü fénylett, meghatotta a népet, a papokat egyaránt, ugy, hogy sokan sirva fakadtak az örömtől, hogy látták Krisztus helytartóját.

Ez alatt Landulfó csekély seregével, folytonosan harcolva a Colonnák és II. Frigyes zsoldosaival, Rómából kivonult és fedezte az utat Orvietó felé.

Róma Colonnák kezébe jutott.

Maga az agoniai II. Frigyes ciciliai király megrémült győzedelmétől és amikor a Quirinálba ment, levette fejéről sisakját és leoldotta oldaláról kardját és átnyujtotta fegyverhordozójának eme kijelentéssel:

— Az Ur előtt mindnyájan egyenlők vagyunk és fegyvert viselni az ő házában — bün.

VIII. Bonifác november 18-án bocsátotta ki ama bulláját, melyben a Colonnákat ki átkozza az anyaszentegyházból, megtiltja hogy részökre a kegyszerek kiszolgáltassanak és ők egyházi tényked**é**seket végezhessenek, egyuttal keresztes háborut hirdetett ellenök.

— Róma locuta est! — Róma szólott — kiáltotta Landulfó Colonna — és megmozdult a föld alattunk!

A nép mindenfelől tolongott fegyveresen a pápa táborába és egyszerre oly hatalmas haderő állott Landulfo rendelkezésére, hogy nekifordulhatott a Colonáknak, Róma elkerülésével egyenként ostromolta meg váraikat, bevette, Aragoniai II. Frigyest megszalasztotta és Stefano Colonna di Ferrót és Giovanni Sciarra Colonna biborost Palesztinába szoritotta be.

A pápai hadsereg körülvette a várkastélyt, ostromló szerek hiányában, melyekkel a kapukat betörhették s a bástyákat lebonthatták volna, lajtorjákon törekedtek bevenni az erősséget.

És dult a harc, haldoklók hörgése töltötte be a levegőt, a két Colonna kétségbeesve a siker felett, óriási erőfeszitéssel védte Palesztrinát.

És ekkor jött a pápa szava.

— Pax vobiscum! — béke veletek.

XIV.

A Colonna palotában nagy aggodalom töltötte be a személyzet szivét.

Giacomo Colonna biboros két nap, két éjen át, étlen-szomjan maradt bezárkózva kápolnájában és amikor némelyek hallgatózva mentek az ajtóhoz nem hallottak egyebet csak mély sóhajt és görcsös zokogást.

Ezt is csak ritkán.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A Triesti általános Biztositó Társulat

(Assicurazioni Generali).

Március hó 26-án a társaság 81-ik rendes közgyülése tartatott meg. Besso Marco elnök jelenti, hogy a társaság vezérigazgatója terralbai Richetti Ödön sulyos egészségi tekintetekből és határozott orvosi rendeletre állásáról, melyet az intézet javára nagy szeretettel és felette fényes sikerekkel töltött be, lemondott. Az igazgatóság és igazgatótanács, bár nagy sajnálattal, kénytelen volt az érdemdus vezérigazgatónak lemondását a jelzett körülményekkel igazolt visszavonhatatlan elhatározásánál fogva tudomásul venni. De azon kivánságtól vezéreltetve, hogy Richetti ur értékes közremüködése és gazdag tapasztalatai a társaságnak továbbra is megtartassanak, az igazgatóság és igazgatótanács inditványozza Richetti urnak, az igazgatóság tagjává való megválasztását. A közgyülés Richetti ur lemondását a társaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hálás elismerése és mély köszönete kifejezése mellett tudomásul vette és őt közfelkiáltással az igazgatóságba beválasztotta. A közgyülés elé terjesztett 1912. évi mérlegek előttünk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1912. december 31-én érvényben volt **életbiztositási tőkeösszegek** 1,267.209.909 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett dijak 55,525.392 korona 20 fillére rugtak. Az életbiztositási osztály dijtartaléka 23,703.976 korona 65 fillérrel 375,547.656 korona 67 fillérre emelkedett. Az életbiztositottak osztalékalapja 7.141.183 korona 12 fillért tesz ki. A tüzbiztositási ágban, beleértve a tükörüveg biztositást, a dijbevétel 18,926.541.149 korona biztositási összeg után 32.462,892 korona 58 fillér volt, miből 11.326,023 korona 37 fillér viszontbiztositásra forditatott, ugy, hogy a tiszta dijbevétel 21.136,869 korona 21 fillérre rugott és ez összegből 15.302,274 korona 59 fillér mint dijtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege 155,630.256 korona 27 fillér. A betörésbiztositási ágban a dijbevétel 1,636.426 korona 93 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztositást, a tiszta dijbevétel 916,019 korona 81 fillért tett ki. A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett 6,048.766 koronát, mely a viszontbiztositások levonása után 2,793.257 korona 34 fillérre rugott. Károkért a társaság 1912-ben 49.019.662 korona 23 fillért és alapitása óta 1.112,818,121 korona 56 fillér fizetett ki. E kártéritési összegből hazánkra 222,758.821 korona 22 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 17,264.558 korona 20 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség tartalékok, mely 7,360.599 korona 28 fillért tesz ki, az értékpapirok árfolyam-ingadozására alakitott tartalék, mely az idei átalakulással együtt 7,924.932 korona 13 fillérre rug, továbbá felemlitendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2,219.026 korona 79 fillért tesz ki. Részvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átalakulások folytán 416,840.622 korona 40 fillérről 434,367.388 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 104,161.605 korona 92 fillér. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 45,159.521 korona 06 fillér. 3. Értékpapirok 242,001.442 korona 88 fillér. 4. Követelések államoknál és tartományoknál 40,422.113 korona 73 fillér. 5. Tárca váltók 626.815 korona 16 fillér. 6. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával 1,995.889 korona 72 fillér. Összesen 434,367.388 korona 47 fillér. Ezen értékekből 82 milló korona magyar értékekre esik. A „Minerva" általános biztositó részvénytársaság Budapesten, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kivül foglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az eltulajdonitás-, lopás-, hütlen kezelés- és sikkasztás elleni biztositással, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztositásával, mely uj ágazatokat nezezett társaság vezette be hazánkba.

Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hózzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Bővebbet a nagyváradi fő ügynökség. **Kurländer és Ullmann.**

A hegyközség közgyülése. A nagyváradi hegyközség ma, vasárnap, ápril 13-án délelőtt 11 órakor a városházán közgyülését tartja. Ez alkalommal tárgyalásra kerül a hegyközség mult évi zárszámadása, a folyó évi költségvetés, továbbá a választmány ujjá alakitása. Mint halljuk, a választmányba az eddigi tagokat választják meg ujból, csupán az elhalt Makay József helyét kell uj taggal betölteni.

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.) — — —	—.—
Májusi buza — — — —	11·04
Októberi buza — — — —	11.65
Áprilisi rozs (1913) — — —	—.—
Októberi rozs — — —	9.45
Májusi tengeri (1913) — —	7.72
Juliusi tengeri — — —	7.95
Áprilisi zab (1913) — — —	—.—
Októberi zab — — — —	8.56

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény —	813.—
Osztrák hitelrészvény —	622.—
4%-os koronajáradék —	82.—
Osztr. magy. államv. —	706.—
Jelzálogbank — — —	428.—
Leszámitoló és pénzváltó —	507.—
Hazai bank — — — —	280.—
Magyar bank — — —	548.—
Keresk. bank — — —	3596.—
Rimamurányi — — —	716.50
Salgótarjáni kőszén — —	745.—
M. Ált. Kőszénbánya —	1060.—
Közuti vasut — — — —	646.50
Városi villamos — — —	364.75
Adria — — — — —	540.—
Atlantika — — — —	346.—

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

VAJNOVSZKI FERENC
uri- és női cipész. Szamszió-u. 55.

Készit uri- és női cipőket mérték szerint. Javitások jutányos árban. Meghivásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Csplésnél
pénzt, időt, munkát takaritanak meg
„STERN"-féle SZABADALMAZOTT
dobkosár betétlécczel.
Kérjen felvilágositást ingyen és bérmentve
Bárdos és Brachfeld
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, VI. Gyár-utca 5. szám.

MŰKERTÉSZET!
Berecz József műkertészete
Nagyvárad, Vámház-u. 30.
Kitüntetve számtalan sok esetben a kertészet terén.
Ajánlja magát a kertészeti czikkek naponkénti szállitására, ugy helyben, mint vidékre: jutányos árak. Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek. **Kérjük e lapra hivatkozni.**

Az Orient szálloda
Budapest
VII. Rákóczi-ut 42-ik szám.
Teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világitás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb. Kávéház a házban. Szives pártfogást kér a tulajdonos.
Vezető: **Schlothauer Ferencz.**

Parfumerie „HEZ" illatszertár.
BUDAPEST, VIII. Losonczi-utca 13. sz.
Reklámunk óriási eredménye
ujabb reklamakelóra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztositunk.
Ujabb előnyajánlatunk:
1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
1 drb üvegtégely francia arc- és kézfinomitó
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfum (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapir
1 csomag dr Heider-féle fogpor
1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölniviz
10 drb szekrény- és ruhaillatositó (francia Sachet-lap)
összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.
Szállitások naponta eszközöltetnek utánvét mellett. Négy koronán aluli megrendeléseknél portómegtakaritás céljából célszerü a pénzt előre beküldeni, (lehet bélyegekben is) igy a portó 50 fill., utánvételes szállitásoknál portó 84 filler. Csomagolási költséget nem számitunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesitőnket kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A tavalyi nagy perenospora járvány idején is kitünő eredményt értek el szőlősgazdáink a
„PRO-VINO"
nevü uj permetező szerrel.
Kitünően tapad!
Azonnal oldódik!
Aljat nem képez!
Tessék ismertető füzetet kérni!
A por ára kg.-kint 50 kg.-os zsákokban 56 fill, kisebb zsákban 58 fill. Ugyanannyi anyag kell belőle, mint a rézgálicból s igy a **„PRO-VINO"** a legolcsóbb permetezőszer.
Vezérképviselet:
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
(Budapest, V. Alkotmány-utca 31.)

A Katholikus Népszövetség
nagyváradi szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt, ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A Katholikus Népszövetség
jogvédő irodája.

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékosságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltetnek.

A Katholikus Népszövetség
biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül útipodgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.

Artézikutfuró vállalat
Wessely és Biró
Nagyszalonta.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemü lakatos munkák, **vasszerkezetek, vizvezeték** javitások és **takarék-tűzhelyek** elsőrendü kivitelben.

Gazdasági eszközök készitése ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Láncos kútaink** ugy tartósság, mint vizemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindennemü gépjavitások szakszerüen. és gyorsan eszközöltetnek.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY

szerelő, épület-, diszmü-bádogos, vizvezeték-berendező és csatornázási vállalata Nagyvárad. Kolozsvari-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozettek felszerelését, házi csatornák szakszerü elkészitését, kőfaragó és beton műkő válla kozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899. Költségvetés dijtalan. Meghivásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 5 79

Horváth Elemér
uriszabó
Nagyvárad, Kolozsvári-u. 75.

Ajánlja magát a legujjabb divat szerint elegáns férfi és fiu gyermek öltönyök mértékszerinti elkészitésére, meghivásra házhoz jövök

Javitások és tisztitások jutányos árban.

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat“ ez a cime a legujabb rendkivül sikerült humoros dupla **gramofon hanglemeznek**, azonkivül **„Sokszor ugy szeretnék sirni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a falubaa“** stb. Darabja 2·50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wágner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körut 15. **Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill.** Legolcsóbban javit! — Lemezesere **ingyen!** — Kérjen nagy **fényképes** árjegyzéket. — **Ovás! Figyelem a „Wágner“ névre és a 15. házszámra.**

Kereskedelmi magántanfolyam!

Gyorsirás, gépiràs, könyvvitel ker. számtan, magyar és német levelezés, szépirás.

A tanfolyam célja, hogy oly férfiak és nők, kereskedők és iparosok, akiknek nem állt módjukban ker. iskolát végezni, a kereskedelmi életben való gyakorlati ismeretekre kiképeztessenek.

Teljes kiképzés 4 hó.

Beiratkozások már most eszközölhetők.

Mérsékelt tandijak! Egyleti tagoknak kedvezmény

Állásközvetités!

Könyvfelfektetés, mérlegkészitések, bizalmi könyvreviziók, kereskedelmi megbizatások pontosan és diszkréten eszközöltetnek.

DONAT tanfolyama Szabadság-u. 5.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1913. évi május hó 15-én.

Ezen XXX-ik magyar királyi

jótékonyczélú államsorsjáték

főnyereménye 200.000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 korona készpénzben.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Hölgyek,

kik önállóan fésülködnek, a divat legujabb hajpótlék ujdonságai minden variációban raktáron, bármikor kipróbálhatók

Maison PÖLÖSKEI

női fodrásztermében

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 4.

Telefon 11-73. Telefon 11-73.

Hajfestészet.

Szépségápolás.

Külön kozmetikai osztály, szépség-ápolás, arc gőz, villanyvibrációs, arcmasszás, arcráncok rövid kezelés után elsimulnak, archajakat villannyal végérvényesen eltávolitok.

Villany manicür.

Legrégibb és legmegbizhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses figyelmét felhivni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztositó vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra felelősség **mellett bármily értékes ruhákat, szőrme** árukat, függönyöket, szőnyegeket stb. Azokat saját mühelyemben kijavitva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tüz és és betörés ellen biztositva van.

Becses pártfogást kérve maradok kivá'ó tiszteletteel:

ZBORAY GYULA,

szücs üzlete.

Fő-utca 7. szám. Telefon 947.

Telep Körös-utca 32. Saját ház.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapittatott 1893. **Freund Benjámin** Alapittatott 1893.

műórás, ékszerész és látszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakitása miatt a teljes raktáramat kiárusitom eddig nem létező leszállitott árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyürüket, fülfüggőket és más ékszernemüeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.

Izsák Lidia

mellfüzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országszerte nagy népszerüségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füzö üzlet: TELEFON 1—53. szám.

Mezey János és Társa

füszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

RUM és LIKÖR

házilag való készitéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal" drogueriában

BÉMER-TÉR.

Legujabb blousok

rajzolva és készen a legjutányosabb árban kaphatók

KEPES ETELKA

kézimunka üzletében, hol a monogram és fehér himzések legszebben eszközöltetnek **Kossuth-utcán**, a Biharmegyei Takarékpénztárral szemben.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Geza és Ts-nál

Rákóci-ut

Telefon. 630.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vizvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

láncKútat

MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Őr-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hivásra megjelenek.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó uj munkákat és javitásokat jutányos árban. **Takarék tüzhelyek** állandóan ratáron. Költségvetést kivánatra küldök.

Alapittatott 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapittatott 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténkint **Bebe Kálmán** teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utcza.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut, Moskovits palota

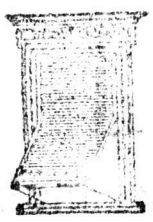
Biharmegye és N.-Várad város kir. itélőtábla és a megyei főszolgabiróságok és körjegyzőségek szerződéses szállitója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a müvészi kivitelü különlegességi munkákat is kellő szaktudással a legpontosabban elvégezhetem. Készitek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kisérlet elengendő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel **ROZSNYAY JÓZSEF**, müasztalos.

Szántó Dezső

első

nagyváradi REDŐNY-GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Jenny Jenő

óra-, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 30. sz.** Óra és ékszer javitásokat pontosan eszközölök.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s gramophon javitásokat készittetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,

Kossuth Lajos-utca 18.

Az összes alkatrészek állandóan raktáron.

TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvál mindennemü gáz és villanyszereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készit mérték szerint uri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghivásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órás- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemü műszerészi munkák szakszerü javitása elfogadtatik.

Alapittatott 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és réz öntöde

NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.

UJ keztyüs és sérvkötő készitő!!

Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készittetnek. Báli keztyük 70 cm. hosszu, csak 6 korona. Tisztitások és javitások azonnal eszközö tetnek. **Ruganyos sérvkötők** 4 korona.

HORVÁTH R.

Nagyvárad, Szt János-utca

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszerelése,til csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Vilamos **világitási** és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készit

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata **Szalárdi-u. 9.** Költségvetéssel dijtalanul szolgálok, meghivásra azonnal jövök.

Győry Sándor

villanyerőre berendezett késes és köszörüldéje

Kert-utcza, 4. szám.

Elvállal mindenfele speciál köszörüléseket és javitásokat, haj- és szakál vágó és lónyiró gépet, és mindenféle más borotvák köszörülését pontosan eszközli.

ÉGI LANT

ker. katholikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Nagyváradi

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

füszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz. **legolcsóbb bevásárlási forrás.** **Telefon 769. sz.**

Melocco Péter cementárugyár és épitési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradi fióktelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrüket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton épitési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vizmedencék szakszerü épitését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghivást az ország bármely részéből elfogad.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztittatnak.

Gyár: Köröz-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy nagyszerü szabó vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget **Szilágyi Dezső-u. 6.** (Sonnenfeld-palota) és meglepi öt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák **24 óra alatt.** Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készitek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Értesités.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **Kossuth-utcán** lévő a

„NAGY PIPA“

vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakitom.

Naponta friss csapolásu **kőbányai salon sör** (alá Pilseni!)

Kitünő érmelléki faj borok. **Izletes magyaros konyha.**

Naponta válogatott zónás reggelik.

Előzékeny és figyelmes kiszolgálás.

Pénteken mindég halestély.

Szombaton állandóan nagy hurkaestély zeneszó mellett.

Szives pártfogást kér

Popovics Sándor,
vendéglős.

Nagyvárad város jéggyára, Ossi-téren.

Gyári telefonszám 651. Üzletvezető telefonszáma 1046.

Tisztelettel értesitjük a t. jégfogyasztó közönséget, hogy rendes üzemünket megkezdtük és házhoz szállitunk vizvezetéki vizből előállitott

kristály tiszta műjeget.

Havi bérlet rendszerre előjegyzések elfogadtatnak; napi egész tábla szállitásnál havi 9 koronát, napi fél tábla szállitásnál 4·50 koronát számitunk.

A szállitás gyorsan és pontosan, tisztán kezelt hygienikus kocsikon történik.

Megrendelések telefonon is eszközölhetők, melyek mindenkor a leggondosabban lesznek elintézve.

A

jó bornak

nem kell czégér

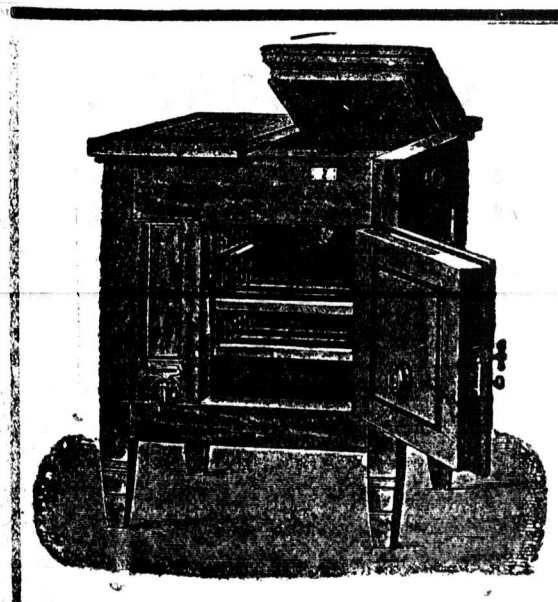
mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyitja

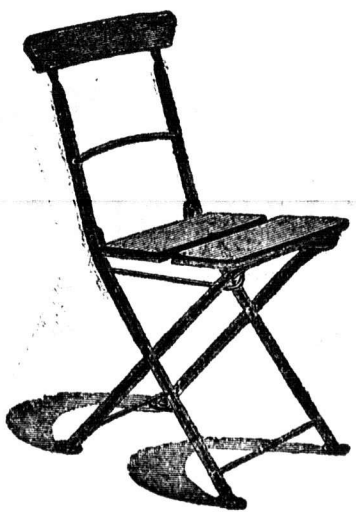
Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitünő saját termésü borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

TÉSZEKRÉNYEK
FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK

kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Melocco Péter cementárugyár és épitési vàllalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradi fióktelep: Szőllős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyürüket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton épitési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vizmedencék szakszerü épitését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghivást az ország bármely részéből elfogad.

Alapittatott 1850. Alapittatott 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a **legkitünőbb**

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett

takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszu vörös, eckendorfi olajbogyó sárga palackalaku hosszu.

Államilag vizsgált arankamentes, magyar lucerna, stiriai vörös lóhere.

Pázsit diszfü vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, kendermag, kék mák, dug hagymák, cukor-cirok. Kifli-burgonya.

Gazdá kodó és kereskedő urak figyelmét felhivom jutányos áraimra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru"-hoz.

Nagyvárad, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kivánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesitek csomagolási költség nélkül.

Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy a mai napon Bihari Samu bádogos és szerelő cégtől megvettem s az Arany János-u. 14. sz. a. egy kitünően felszerelt

bádogos és szerelő-mühelyt

létesitettem. Elvállalok mindennemü bádogos munkat, vizvezeték és csatorna berendezéseket. Költségvetésekkel dijtalanul szolgálok. Pártfogást kér, kiváló tisztelettel

KOLLMANN FERENC

bádogos és szerelő

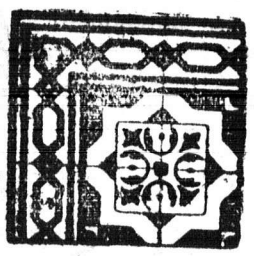
Arany János-u. 14. sz. Telefon 771.

Ifjabb Walla József

mozaik-, cementáru- és műkőgyára, épitési anyagok raktára.

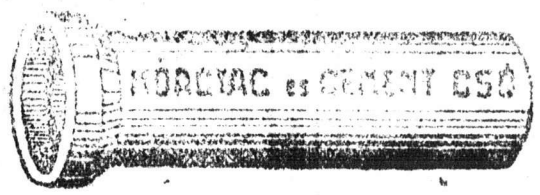
Padló-, falburkolás és betonépitkezési vállalat

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15. sz.

TELEFON SZÁM: 76—36.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, karmantyus betoncsövek, különféle műkőmunkák, granit-terazzó, betonmunkák, csatornázások, falburkolások, mettlachi lapok, keramit- és klinkerlapok, fayencelapok. :: :: ::

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Igyék naponta 1—2 palack

Dupla-Malátasört

de **SZENT ISTVÁN** védjegyüt

mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban **korszakot alkotó** a **„Kőbányai Polgári Sörfőződe"** ezen világhirü söre, amelyet ma minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üditő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbajoknál; igen **ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.**

Ajánlja: **NORDEN tanár, Bécsben. KORÁNYI tanár, Budapesten, Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.**

KAPHATÓ:

Kolliner D. és Fia

főraktárosnál, ugyszintén valamennyi fűszerkereskedőnél.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és diszmű bútor asztalos

Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készitményü modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek, legelsőbb rendü füszeráruk

előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangu füszer- és csemege kereskedésében szerezhetők be.

Orosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-Várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készitményü

sérvkötőit,

szuszpenzoriomok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak. bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet álandóan visszatartják, mülábak és mü végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. **Külön próbaterem női és férfi kiszolgálàsra. Óriási nagyraktàr. Tisztviselők és iparosoknak àrengedmény.**

Legbiztosabb és legmegbizhatóbb nyaraltatás!

A nagyérdemü közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy **helyben,** mint **nagyszalontai fiók-üzletemben szőrmearukat, téli öltönyöket, függönyöket, szőnyegeket** stb. nyaraltatás végett csakis nálam és fióküzletemben méltóztassanak elhelyezni, hol kivánatra bármikor felmutatható legyen, a nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és kijavitva annak idején hazaszállittatom. A raktárom és üzletem a károk ellen biztositva van, azért kérem a n. é. közönség szives bizalmát. Tisztelettel

Zimányi András

német szűcs, Szinház-utca, Adorján-palota. Telefon 824.

Telep: Körös-utca 47. sz. saját ház.

Fey Rezső

mü-bádogos, vizvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 2[illegible]. szám.

TELEFON 532. TELEFON 532.

Készit udvari ágymentes closetteket vizöblitéssel. Angol-closett berendezést, viztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblitéssel. Mindennemü épület- és diszbádogos munkát. Villanyerő gépekkel berendezve.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

épitkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület épitését, átalakitásokat, csatornázásokat szakszerü kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a **legujabb találmány** szerint teljesen szárazzá alakitjuk át felelősség mellett.

Szives megbizásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesitett kőmüvesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.

Saját ház. Telefon 1118.

Frőhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akácz-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket.** Tisztelettel

Frőhlich József.

Telefon 907. Telefon 907

Kiválóan szép munkáért aranyérem és aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESITÉS.

Értesitem a t. közönséget, hogy **SZENT JÁNOS-U. 4. SZ. alatt EGY MODERN**

cukrászdát

létesitettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud), Weisz Béla udvari cukrászoknál és külföldi előkelő üzletekbe, helyben a volt Molnár-féle cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagylalt megrendelések, valamint **lakodalmi** és egyéb **ünnepélyekre** süteményeket és tortákat elsőrendü kivitelben a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhetők. Becses pártfogást kér

Gáborfi János,
cukrász.

Kőszeg, Dr. Dreiszker vizgyógyintézete és szanatóriuma

ideg- és belbetegek részére **Egész éven át nyitva.** Ellátás, lakás, orvosi gyógykezelés, **napi ár 10 K, hetenkint 70 K.** Kitünő ellátás, gondos orvosi felügyelet, legszebb eredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság.

GYERTYÁNLIGET Máramaros-megye.

A legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely asványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép magas fekvésü, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitünő izü és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kura fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógysiker: vérszegénység, sápkor, idegesség, neurasthénia, gyomor-, belbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény május—október. Vasutállomás: Nagybocskó. Gyertyánliget. Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó kocsiut. Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és böröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **disz és igás-szerszámot,** nyerget és versenyostorokat. Kivánatra megrendelés után is készitek a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltünő szolid árak mellett.**

Himzés, Csipke áruk

nagy mennyiségben érkeztek; igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyü párja 36 fill.

1000 drb. férfiing finom 1·94 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

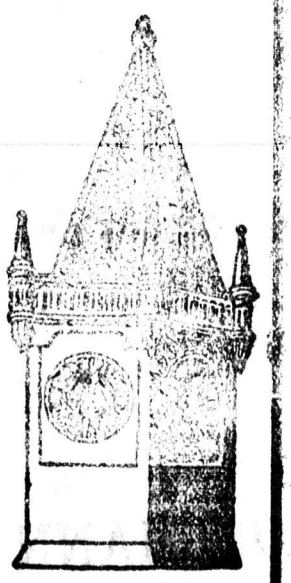
Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

Mezey Dezső

toronyóra készitő

Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbizhatóbb toronyóra készitő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon